

Pankkien digitaaliset sijoitusneuvontapalvelut

Arian Alfat

Tekijä Arian Alfat	
Koulutusohjelma Liiketalouden koulutusohjelma	
Raportin/Opinnäytetyön nimi Pankkien digitaaliset sijoitusneuvontapalvelut	Sivu- ja liitesivumäärä 37
<p>Pankkitoiminta kehittyy ja kasvaa kovaa vauhtia nopeasti muuttuvassa ympäristössä. Poikkeuksellisen korkotason ja digitalisaation tuoman muutoksen mukana on ilmennyt uusia haasteita pankkien liiketoiminnalle.</p> <p>Tässä opinnäytetyössä käsitellään digitalisaatiota ja digitalisaation tuomaa muutosta pankki- ja varainhoitopalveluissa. Tutkimuksessa käsitellään automaatiota, tekoälyä ja robotiikkaa, jotka ovat vahvasti sidoksissa digitalisaatioon ja sen tuomaan kehitykseen. Työssä myös käsitellään säästämisen ja sijoittamisen aihealueita, sekä näiden vaikutusta digitalisaation tuomiin muutoksiin</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on tutkia olemassa olevia digitaalisia varainhoitopalveluja ja selvittää niiden ominaisuuksia, sekä eroavaisuuksia. Tutkimus on rajattu tarkastelemaan kolmea Suomalaista digitaalista varainhoitopalvelua tarjoavaa yritystä. Tarkastelemat palveluntarjoajat ovat Nordean sijoitusneuvoja Nora, S-Pankin Säästäjä ja Taaleri Varainhoito. Vertailuosio on rajattu tarkastelemaan palveluntarjoajien digitaalisia säästämisen vaihtoehtoja.</p> <p>Tutkimus on toteutettu kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimustavalla. Tutkimukseen on kerätty S-Pankin Säästäjän, Nordea Noran ja Taaleri Varainhoidon varainhoitopalvelujen ominaisuuksia käyttäen aineistona palveluntarjoajien omia verkkosivuja, mobiilisovelluksia ja avaintietoasiakirjoja. Tutkimuksessa on myös hyödynnetty aiheeseen liittyvää aineistoa eri verkkolähteiden kautta.</p> <p>Tutkimustulosten perusteella voidaan todeta, että varainhoitopalveluissa on eroja ominaisuuksissa, joita on sijoittajan hyvä huomioida oman sijoitustavoitteen mukaisesti. Kokonaisuudessaan jokaisen palvelun tavoite on tehdä säästäjälle säästämisestä vaivatonta ja helppoa. Säästämisen aloitussummalla on eroja palveluntarjoajilla, sekä tämän lisäksi merkittävänä erona on eri säästämisen muodot, kuten mikrosäästäminen, joka on ainoastaan S-Pankin Säästäjän palveluntarjonnassa. Tutkimuksissa on vertailtu myös kuluja ja tuottokehitystä palveluntarjoajien välillä.</p> <p>Opinnäytetyön lopussa on tarkasteltu työn luotettavuutta, jatkotutkimusehdotuksia, oman oppimisen arviointia, sekä yleistä pohdintaa liittyen säästämiseen ja sijoittamiseen.</p>	
Digitalisaatio, pankkipalvelut, varainhoito, digitaalinen varainhoito, tekoäly, robotiikka	

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaukset	1
1.2	Opinnäytetyön rakenne ja menetelmä	2
2	Digitalisaatio	3
2.1	Digitalisaatio muutos ja kehitys	3
2.2	Digitalisaatio pankkipalveluissa	4
2.3	Automaatio	5
2.4	Tekoäly ja robotiikka	6
3	Varainhoito	9
3.1	Varainhoidon kehitys	10
3.2	Digitaalinen varainhoito	11
3.3	Säästäminen ja sijoittaminen	13
3.3.1	Osakesijoittaminen	14
3.3.2	Rahastosijoittaminen	15
4	Varainhoitopalvelut	17
4.1	S-pankki	17
4.1.1	S-pankki säästäjä	17
4.2	Nordea	18
4.2.1	Nordea Nora	19
4.3	Taaleri	20
4.3.1	Taaleri varainhoito	20
5	Tutkimus	22
5.1	Tutkimuksen tavoite, kohde ja tutkimusongelma	22
5.2	Tutkimuksen menetelmä ja toteutus	22
5.3	Tutkimuksen aineisto	22
5.4	Varainhoitopalveluiden vertailu	23
5.5	Tutkimuksen tulokset	27
5.6	Tulosten yhteenveto	28
6	Pohdinta	29
6.1	Tutkimuksen luotettavuus	29
6.2	Jatkotutkimusaiheet	29
6.3	Oman oppimisen arviointi	30
6.4	Oma pohdinta	30
7	Lähteet	32

1 Johdanto

Digitalisaatio näkyy vahvasti nykypäivänä yhteiskunnassamme. Muutos on voimakkaasti esillä eri toimialoilla. Muutos vaikuttaa vahvasti pankkien toimintaan ja erityisesti uusien palveluiden lanseerauksissa ja ylläpidossa. Yrityksillä on meneillään kova kilpailu uusien toimintamallien kehittämisessä ja palveluiden siirtämisestä verkkoon. Kehitys menee kovaa vauhtia eteenpäin, joka luo uusia mahdollisuuksia ja haasteita eri toimialoille. Hyvänä esimerkkinä ovat teknologian tuomat palvelun muutokset, jossa poistetaan ongelma ja samalla työllistetään ihmisiä. Yritysten näkökulmasta on erityisen tärkeää pysyä digitalisaation muutoksen perässä.

Teknologian murros on iskenyt vahvasti erityisesti pankkisektoriin. Muutos on asettanut pankit kehittämään toimintamallejaan aivan uudella tavalla. Asiointi on vahvasti muuttunut itsepalvelukanaviin omalla älylaitteella. Pankit ovat joutuneet siirtymään verkkopankeista entistä vahvemmin kehittämään omia mobiilipalveluita, jonne asiakkaat ovat siirtyneet.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään pankkitoimintaa, digitalisaatiota ja sen tuomia hyötyjä keskittyen varainhoitoon ja sijoitusneuvontaan pankkitoiminnassa digitaalisessa muodossa. Tutkimuksessa tutkitaan pankkien toimintaa historiassa, nykypäivänä sekä tulevaisuudessa. Tutkimuksessa syvennetään eri digitaalisiin kanaviin ja varainhoitopalveluiden ratkaisuihin vertailemalla näitä keskenään. Opinnäytetyöllä ei ole toimeksiantajaa, mutta kiinnostus aiheesta syntyi työskentelyn aikana pankissa.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaukset

Opinnäytetyön päätavoite on selvittää, miten digitalisaatio on muuttanut pankin tarjoamia varainhoitopalveluja. Lisäksi tutkimuksessa vertaillaan eri palveluntarjoajien ominaisuuksia. Tutkimuksessa on tarkoitus tutkia kolmen eri yrityksen tarjoamia digitaalisia varainhoitopalveluita. Tutkimusongelma jakautuu digitalisaation tuoman muutoksen tarkasteluun sekä digitaalisten palveluiden vertailuun, joita verrataan tutkimuksessa keskenään.

Opinnäytetyö on rajattu käsittelemään, kolmen eri suomalaisen palveluntarjoajan palveluita. Tutkimuksessa ei käsitellä käyttäjien kokemuksia.

1.2 Opinnäytetyön rakenne ja menetelmä

Tarkoituksena on tehdä vertaileva tutkimus käyttäen jo voimassa olevia lähteitä ja omaa kokemusta. Tavoitteena on myös tutkia mikä on digitalisaation kehityssuunta varainhoitopalveluissa. Tutkimuksen rakenne koostuu eri aihealueista. Aihealueissa on tutkittu oleellisia aihealueita tutkimukseen liittyen. Työn rakenne koostuu seitsemästä eri kappaleesta.

Tämän johdannon jälkeen toisessa kappaleessa syvennyttään digitalisaatioon, digitalisaation muutokseen ja kehitykseen, sekä miten digitalisaatio esiintyy pankkipalveluissa. Näiden lisäksi kappaleessa on tutkittu automaatiota, tekoälyä ja robotiikkaa. Kolmannessa kappaleessa keskitytään varainhoitoon ja varainhoidon kehitykseen. Kappaleessa on myös tutkittu säästämistä ja sijoittamista, sekä digitaalista varainhoitoa jatkuvasti kehittyvässä ympäristössä. Neljännessä kappaleessa käsittelen sijoittamista varainhoitopalvelujen avulla. Kappaleessa avaan tutkimiani kohteita ja heidän prosessiaan digitaalisen varainhoitopalvelun aloittamisesta. Kappaleessa on avattu palvelujen sisältöjä ja kartoitusta sijoitusprofiilin luomiselle.

Viides kappale koostuu itse tutkimuksesta. Tutkimuksessa on tarkasteltu eri palveluntarjoajien ominaisuuksia ja eroavaisuuksia. Palveluiden sisältöä on avattu taulukoiden avulla, jossa jokaisen varainhoitopalvelun sisältöjä tarkastellaan. Lopuksi kappaleessa on avattu tuotu esille olennaiset tulokset tutkimuksen pohjalta ja minkälaiselle sijoittajalle kukin palvelu parhaiten sopii. Kuudennessa kappaleessa on tarkastettu tutkimuksen luotettavuutta, jatkotutkimus aiheita, oman oppimisen arviointia, sekä pohdin omia ajatuksia säästämiseen ja sijoittamiseen liittyen. Näiden lisäksi tuon esille omaa näkemystä säästämisestä ja sijoittamisesta, sekä tuon esille miten säästämistä voisi kehittää tulevaisuudessa.

2 Digitalisaatio

Digitalisaatio tarkoittaa palveluiden sähköistymistä. Usealla toimialalla palveluiden sähköistyminen tarkoittaa paradigman muutosta, jossa tulee samanaikaisesti jättäytyä pois vanhasta aikaisemmasta tavasta, sekä oppia ja luoda täysin uutta toimintamallia. Tämä muutos etenee äärimmäisen nopealla vauhdilla, jossa vanhat perinteiset toimintamallit, ajattelutavat ja käytännöt tulee kehittää uudella tavalla. (Ilmarinen & Koskela, 2015, 51) Digitalisaatioon kohdistuu myös digitekniikan yhdistymistä arkipäiväiseen toimintaan. Kyseessä on prosessi, jossa hyödynnetään ennennäkemättömiä teknologian kehityksen aikaansaamia osa-alueita. (Alasoini 2015, 26) Alkuperäinen ajuri digitalisaation taustalla on digitalisoituminen, joka tarkoittaa käytännössä sitä, kun toimintamalleja, esineitä tai prosesseja sähköistetään kokonaan tai osittain. Digitaaliseksi muuttaminen on analogisen konvertointia digitaaliseksi. Tyypillisiä esimerkkejä ovat esimerkiksi, fyysisen kirjan muodostuminen sähköiseksi e-kirjaksi tai tavaratalon muutos verkkokaupaksi. Lisäksi myös liiketoimintaprosesseja digitalisoidaan. Esimerkiksi pankin asuntolainahakemus on aikaisemmin tehty paperilomakkeella, mutta palvelun digitalisoinnin ansiosta tämä on mahdollistettu sähköisenä verkkopalvelussa. Digitalisaatio myös kehittää yritystä kasvamaan ja parantaa kannattavuutta samanaikaisesti. Parhaimmillaan digitalisaatio johtaa parempaan asiakaskokemukseen alhaisemmilla kustannuksilla. (Ilmarinen & Koskela, 2015, 22-32)

Tässä luvussa käsittelen tarkemmin digitalisaatiota eri osa-alueissa. Alaotsikoissa työssä tutkitaan digitalisaation tuomaa muutosta ja kehitystä erityisesti pankkialalla ja Suomessa. Työssä käsittelen automaatiota, tekoälyä ja robotiikkaa, jotka liittyvät digitalisaatioon ja sen kehitykseen.

2.1 Digitalisaatio muutos ja kehitys

Internetin ja digitaalisten palveluiden käytöstä on tullut osa arkipäiväistä toimintaa lähes kaikille yrityksille ja yksityishenkilöille. Suomalaiset pankit tarjosivat palveluitaan verkossa hyvin aikaisin. Verkkopalvelu oli tarjolla Suomessa maailmanlaajuisesti ensimmäisten joukossa, myös matkapuhelinten käytössä suomalaiset ovat olleet edelläkävijöitä, tämä on hyvin pitkälti tapahtunut Nokian ansioista. (Ilmarinen & Koskela, 2015, 35)

Suomalaiset ovat yhä enemmän aktiivisempia netissä ja mobiilissa. Tilastokeskuksen tutkimuksen mukaan (2018) internetin käyttö ja sosiaalisten medioiden seuraaminen on yleistynyt huomattavasti. Tilastokeskuksen laatiman vuonna 2018 väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö -tutkimuksen mukaan alle 55-vuotiaiden ikäryhmissä lähes kaikki käyttävät internetiä. 65–74-vuotiaista internet on ollut käytössä 78 prosentilla ja 75–89-vuotiaista

40 prosentilla. (Tilastokeskus 2018). Suomi oli kärjessä myös tämän vuoden DESI-digitalisaatiovertailussa, DESI-indeksissä vertaillaan EU-maiden kehitystä digitalisaation hyödyntämisessä. Vertailussa on käytetty kolmeatoista erilaista indikaattoria. Euroopan komission vuotuinen digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksi (DESI) kuvaa kunkin EU-maan digitaalista toimintakykyä ja sen kehitystä. Suomen pistemäärä oli vuonna 2019 69,9, joka on reilusti enemmän kuin muilla EU-mailla. EU-maiden pistemäärien keskiarvo oli 52,5. Tämä oli ensimmäistä kertaa historiassa, kun Suomi oli ykkösenä vertailussa. (Valtioneuvosto 2019)

2.2 Digitalisaatio pankkipalveluissa

Viimeisen vuosikymmenen aikana pankkisektorit ovat muuttuneet suurella tavalla ja näin ollen pankit ovat kohdanneet suuren teknologisen muutoksen. Pankit ovat tavoitelleet jo usean vuoden aikana automatisoimaan omia prosesseja ja tehostamaan toimintoja. Tämän lisäksi pankit ovat joutuneet muokkaamaan omia tietovarastoja. Näin on pyritty mahdollistamaan uusien digitaalisten palvelujen rakentaminen. Pilvipalveluilla on pyritty hillitsemään kustannuksia ja saavuttamaan muutosnopeutta. (Finanssiala 2019)

Digitalisaatiossa suomalainen pankkisektori oli pitkään edelläkävijä 1980- ja 1990-luvulla. Tämän jälkeen suurten maiden vahvuus on näkynyt. Teknologian muutos on asettanut pankit pohtimaan sitä mihin pankkeja tarvitaan tulevaisuudessa. Karkeasti suomalaisten pankkitoiminnan historian voi jakaa viiteen eri vaiheeseen. 1970-luvulta 1990-luvun puoliväliin, kun kansallinen perusta digitaalisille pankkipalveluille luotiin. 1990-lopussa koottiin globaalisti edistyksellisesti ensimmäiset mobiili- ja verkkopalvelut. 2000-luvun alkupuoli oli teknohومان ja pelottoman kokeilujen aikaa; vuosikymmenen lopussa innovaatiot rauhoittuivat pankkisektoreilla, kun huomio kääntyi finanssikriisiin sekä tiukentuvan sääntelyn nousseiden haasteiden kohtaamiseen. Kuluva vuosikymmentä on leimannut kuluttajien vaikutusvallan vahvistuminen ja uuden digitaalisen kilpailun esiinmarssi. Osuuspankki-ryhmä kehitti ensimmäisenä Suomalaista verkkopankkia ja palvelun rakentaminen muodostui keväällä 1995, jonka jälkeen Osuuspankki julkaisi ensimmäisen verkkoselaimessa käytettävä Internet-pankkipalvelun vuonna 1996. Tämä verkkopankki oli ensimmäinen www-selaimella käytettävä Internetpalvelu Euroopassa ja toinen maailmassa. Muut suomalaiset pankit seurasivat muutosta nopeasti perässä. (Karhinen & Korkeela 2016)

Nordea ilmoitti huhtikuussa 2019 heidän lehdistötiedotteessaan, että mobiilipankin kävijämäärät ovat ohittaneet reilusti verkkopankin käyttäjämäärät. Nordean henkilöasiakasliiketoiminnan varajohtaja Jani Eloranta kertoi, vuoden 2019 olevan on selvästi mobiilipankin vuosi Suomessa. Viikoittainen mobiilipankin käyttö ylitti kävijämäärältä tammikuussa 2019

ensimmäistä kertaa verkkopankin viikoittaisen käyttäjämäärän. Tämä kehitys on ollut näkyvillä myös Ruotsissa, kertoo Nordean henkilöasiakasliiketoiminnan varajohtaja. Mobiilipankkiin oli kirjautunut vuonna 2019 keskimäärin 640 000 suomalaista asiakasta joka viikko, kun taas verkkopankkiin oli kirjautunut 620 000 asiakasta. Kirjautumiset perustuivat yksittäisten asiakkaiden määrään, eli kukin asiakas lasketaan mukaan vain kerran, vaikka kirjautuisi mobiilipankkiin useita kertoja viikossa. Mobiilipankin kirjautumismäärät ovat kuitenkin huomattavasti suuremmat, mobiiliin kirjaudutaan 3,5 miljoonaa kertaa viikossa, kun taas verkkopankkiin 1,4 miljoonaa kertaa viikossa, tämä johtuu pitkälti siitä, että pankkiasioiden hoito, kuten maksaminen ja saldon tarkastelu on mobiilissa entistä helpompaa, toteaa Eloranta. Eloranta uskoo, että käyttäjämäärät tulee kasvamaan vauhdilla myös jatkossa. (Nordea 2019a)

Pankeissa myös henkilökohtainen, kasvollinen ihmisten tarjoama palvelu muuttui itsepalveluksi, jonka asiakkaat kokivat lopulta niin hyväksi, että konttorisasioinnin perään haikailivat vain harva osa väestöstä. Pankit ja trendi ajoi suomalaiset ensiksi konttoreissa laskunmaksuautomaateille ja sitten koteihin hoitamaan pankkiasiat verkossa. Sama kehitystrendi on näkynyt monella muuallakin alueella. Itsepalvelussa on kyse tehokkuuden parantamisesta automatisoimalla ja lisäämällä asiakkaan roolia palvelussa. Itsepalvelun lisääntyminen tulee jatkumaan digitalisaation isona trendinä, vaikka tekniikan kehittyessä, itsepalvelun tueksi ja rinnalle on tullut uuden henkilökohtaisen palvelun muotoja, kuten esimerkiksi chat, proaktiivinen chat, videoneuvottelu tai yhteisselailu. (Ilmarinen & Koskela, 2015, 55-56) Pankit ovat uuden ajan ja suuren muutoksen edessä. Tämä heijastuu voimakkaasti pankkien toimintaan lähitulevaisuudessa. Konttoreita ja henkilöstön määrä on ollut laskussa jo pitkään. Henkilöstön vähenemiseen on vaikuttanut lisääntyneet älylaitteet ja online-palvelut. Suomi ei ole ainut valtio, jossa digitalisaatio on muuttanut pankkien toimintaa. Tämä trendi on ollut näkyvillä ympäri Eurooppaa pankkisektorilla. (Suomen Pankki 2006)

2.3 Automaatio

Automaatio on vaikuttanut vahvasti pankkialaan ja luonnollisesti henkilöstön vähenemiseen. Automaatiolla tarkoitetaan ilman käyttäjää itsenäisesti toimivan järjestelmän tai laitteen toimintaa. Automaation tarkoituksena on edistää tuottavuutta sekä mahdollistaa liiketoiminnan kehitystä ja kasvua. Esimerkiksi vähentämällä yksinkertaisia, manuaalisiin työtehtäviin käytettyjen työajan määrää, sekä siirtämällä osaamista ja työvoimaa vaativampiin tehtäviin. Automaatio on aiemmin kuitenkin nähty negatiivisessa valossa, sillä tämän koettiin vievän työntekijöiltä työpaikkoja ja aiheuttavan työttömyyttä. Nykypäivänä kuitenkin automaatio koetaan, kehityksen, kasvun, sekä uusien työpaikkojen ja -tehtävien luonnin mahdollistajana. (Automaatio liiketoimintaprosessin tukena, 10)

Nordea-pankin Suomen maajohtajan Ari Kaperin mukaan (2017) pankeissa on alkanut voimakas teknologian muutos. Automaatio ja digitalisaatio on muuttanut työnkuvia eri palveluiden tuotannossa. Kaperin mukaan Nordea tulee, digitalisoimaan kaiken mikä on digitalisoitavissa. Nordea on viestinyt heidän tulevaisuuden työtehtävien vähenemisestä. Kaperin edustama Nordea on kertonut että, heidän arvioiden mukaan 6000 työtehtävää tulee vähenemään seuraavan neljän vuoden aikana. Kaperin mukaan kyse ei ole pelkästään yhtiön kustannussäätöjen tavoittelusta, vaan muutos on ajanut investoimaan analytiikkaan ja uusiin järjestelmiin. Työpaikkojen väheneminen on hyvin vahvasti esillä myös kilpailijoilla. Myös OP-ryhmän digitalisaation parissa työskentelevä digijohtaja samaistuu työpaikkojen vähenemiseen digitalisaation tuomien muutosten vuoksi. (Tekniikkatalous, 2017a)

Seuraavat automaation ja koneoppimisen kehitys alueita ovat pankkien muut perustehtävät. Perustehtäviä ovat muun muassa varallisuuden hoito, tilit, talletukset ja sijoitukset sekä asiakkaiden rahoittaminen ja luotonanto. Kaperin mukaan lähitulevaisuudessa tietokone pystyy tekemään asuntolainapäätökset helpoissa alhaisen riskin tapauksissa. Ihmistyöksi jäävät hankalat tapaukset, jotka voivat esimerkiksi olla korkean riikin lainapäätökset. (Tekniikkatalous, 2017a)

2.4 Tekoäly ja robotiikka

Tekoäly on eri ohjelmista toteutettu tietokoneohjelma, joka mahdollistaa suorittamaan älykkäinä pidettäviä toimintoja. Tekoälyn avulla voidaan suorittaa aiemmin ihmisten suorittamat tehtävät koneiden, ohjelmien ja laitteiden avulla. (Russell & Norvig, 2016) Tämä luo mahdollisuuksia ja innovaatioita, kuten esimerkiksi tekoälyn avulla pystytään tunnistamaan puhetta, helpottamaan näköhavainnointia ja päätöksentekoa. Tekoälyn käytössä on kuitenkin vielä haasteita sääntelyssä ja hallinnoinnissa. (Finanssialalle 2019a)

Tekoälystä on arvioitu muodostuvan useiden miljardien arvoinen teollisuus tulevaisuudessa. Tekoäly ja siihen kuuluvat järjestelmät ovat luoneet yrityksille uusia tapoja tuottaa taloudellista arvoa ja samalla uusia nykyrakenteita, jotka jakavat uutta taloudellista arvoa palkkojen, tulojen ja varallisuuden kertyessä tietyille ihmisille ja yrityksille. Tekoälyn tuottaminen ja kehittäminen vaatii suuria investointeja. Palveluiden ja sovellusten älykkyys kasvaa ja teknologia kehittyminen mahdollistaa yritysten kykyä käsitellä, jalostaa, yhdistellä ja analysoida suurta määrää informaatiota. Tekoälyllä yrityksillä on mahdollista luoda uusia palveluita ja hyödyntää kerättyä informaatiota. (Ilmarinen & Koskela, 2015, 62-63)

Tekoäly on ottanut viime vuosina suuria askeleita eteenpäin, sekä teknologian että tekoälyä hyödyntävien organisaatioiden kyvykkyyden osalta. Monet yritykset pyrkivät nopeiden

kokeilujen ja kokeilukulttuurien avulla pääsemään nopeasti käsiksi hyötyihin, mutta aluksi on kuitenkin tärkeää osata ymmärtää millaista dataa yrityksillä ja organisaatioilla on ja millaista ei ole. Ne yritykset, jotka kykenevät ottamaan oppia joka puolelta organisaatiota ja uskaltavat jakaa kaikki tulokset, saavat hyötyjä parhaiten. Kehitys on tällä hetkellä niin vauhdikasta, että odottelijoille on jatkossa tarjolla vain pistesijoja. (Aaltonen, Tekoäly Ihminen & Kone, 2019, 13-18)

Tekoäly luo suuren mahdollisuuden vaikuttaa liiketoiminnan muutoksiin. Yrityksillä on mahdollisuus nopeuttaa ja tehostaa ajattelua vaativia työvaiheita, jotka ovat aikaisemmin tapahtuneet työntekijän toimesta. Tuotteiden ja asiakaspalvelun laatua sekä kohdentamisen tarkkuutta voidaan parantaa tekoälyn avulla, samanaikaisesti pystytään vähentämään ihmisten tekemiä virheitä. Mahdollisuuksia riittää ja kokonaan uudenlaisten liiketoimintamallien toteutus kustannustehokkaasti on suuri investointi yrityksille. Yritykset pystyvät kasvattaa liikevaihtoa tunnistamalla uusia mahdollisuuksia myynti näkökulmasta. Näiden lisäksi yritykset voivat vahvasti analysoida kaikkea dataa, paikallistaa toistuvia ilmiöitä, kuten asiakaspoistumaa ja sairaslomien ajoituksia tai ehkäisyä, näin ollen hyödyntää tätä tietodataa liiketoiminnan kehityksessä. (CGI Tekoäly, 2020)

Toimialojen välillä on suuria eroja, miten tekoälyä tulisi hyödyntää liiketoiminnassa. Tekoälyn käyttötarkoitukset vaihtelevat aina asiakaskokemusten kehittämisestä teollisuusyritysten prosessien tehostamiseen. Tekoälyä pystytään hyödyntämään asiakaspalvelun ja asiakaskokemuksen parantamiseen oli sitten kyseessä kiinteistöjen ja talotekniikan ennakkoivaa huoltoa, ylläpitoa tai turvallisuuden parantamista. Mahdollisuudet ovat suuria. Tekoälyä siis voidaan käyttää lukuisilla eri tavoilla eri toimialojen palveluiden kehittämiseen keräämällä tietodataa omista järjestelmistä tai julkisista lähteistä. (CGI Tekoäly, 2020)

Usein myös tekoälyn kehityksessä liittyy pelko tulevaisuuden työtilanteesta ja työpaikoista. Tätä on myös kritisoitu paljon mediassa. Muun muassa Microsoftin perustaja Bill Gates, Teslan perustaja Elon Musk ja Fyysikko ja tutkija Stephen Hawking ovat ilmaisseet huolensa hallitsemattoman tekoälyn uhkista tulevaisuudessa. (Tekniikkatalous 2017b) Gates ja Musk ovat varoittaneet tekoälyn liiallisesta kehittymisestä ihmisiä älykkäimmiksi ja varoittanut tekoälyn vaikutuksesta työllisyyteen. Sähköauto valmistajan perustaja Musk ennustaa, että automaatio tulee tulevaisuudessa johtamaan massatyöttömyyteen. (Forbes 2017) Yhdysvaltaisen konsulttiyhtiön arvion mukaan Suomesta häviää vuoteen 2030 mennessä 330 000 työpaikkaa ja noin 800 000 työpaikkaa muuttuu. Koneet yleistyy ja koneet tulee toteuttamaan useamman tylsän, vaarallisen tai likaisen työn tulevaisuudessa. (Talouselämä 2019)

Robotit ovat kehittyneet kovaa vauhtia. Menneiden aikojen kömpelöihin laitteisiin verrattuna, nykyisin robotit ovat monimutkaisia laitteita, jotka pystyvät liikkumaan, tekemään työtä ja ajattelemaan itsenäisesti (Rekiaro, 2019, 11). Robotit ovat kova trendi jo nyt ja trendi on yleistymässä yhä enemmän tulevaisuudessa. Robotit eivät ole uusi asia, vaikka robottien käyttö on noussut esille julkiseen keskusteluun viime aikoina. Teollisuudessa on jo pitkään hyödynnetty robotteja jo vuosikymmeniä (Salmi, 201). Uudet työskentelytavat ovat jo tätä päivää. Syväoppivat robotit mullistavat ihmisten elämää. Robotiikassa on kyse automatisoidusta sovelluksesta, joka toimii virtuaalisena työvoimana. Robottien avulla pyritään imitoimaan ihmisten tekemää työtä, jonka avulla yritykset pystyvät tehostamaan liiketoimintaa kilpailukykyisillä hinnoilla muuttuvassa liiketoimintaympäristössä. On arvioitu yleisesti, että myös tämä on erityisen kustannustehokasta toimintaa. Kuluja voidaan vähentää viidestäkymmenestä seitsemääkymmeneen prosenttiin, kun työtehtäviä automatisoidaan robottien avulla. Robotiikan etuihin kuuluvat myös toimintaympäristön hallinta, lyhyemmät käsittelyajat toimipisteiden välillä ja vähemmän pakollisia koordinoiteja. (Finanssialalle, 2019b)

3 Varainhoito

Varainhoito on asiakkaan varallisuuden hoitamista tehdyn sopimuksen mukaisesti, siten että päätösvalta sijoittamisessa on annettu kokonaan tai osittain toimeksiannon saajalle. Varainhoidossa vaaditaan asiakkaan ja varainhoitajan välistä kirjallista sopimusta. Rahoitusvälineitä hoidetaan asiakkaan valtuuttamana asiakkaan lukuun. Sopimuksessa voi päätösvalta olla kokonaan tai osittain sijoituspalveluyrityksellä, joka vastaa varainhoitoa pyytäneen omaisuuden hallinnasta. Omaisuuden kohteena olevista sijoituksista tulee vähintään yhden olla rahoitusväline, muut sijoitukset voivat olla myös muuta omaisuutta, kuten esimerkiksi kiinteistöjä. (Nousiainen & Sundberg 2013, 67) Varainhoidon raportointi on tärkeää. Varainhoitajan on raportoitava asiakkailleen suoritetuista salkunhoitotoimenpiteistä säännöllisin ajoin, kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Lähtökohtaisesti raportointi on kuuden kuukauden välein. Omaisuudenhoitajan on toimittava hyvän tavan mukaisesti asiakkaiden toimeksiantojen toteuttamiseksi. Toimenpiteiden tehokkuutta ja laatua on seurattava säännöllisin ajoin ja arvioitava vuosittain tai kun tapahtuu olennainen muutos asiakkaan sijoitussalkussa. (Kontkanen, 2011, 135)

Varainhoito on kokonaisvaltaista asiakaslähtöistä palvelua. Varainhoidossa asiakas antaa varallisuuttaan sijoituspalveluntarjoajan hoitoon sopimuksen nojalla. (Nousiainen & Sundberg 2013, 67) Sijoittamista ja sijoituspalveluiden tarjontaa on harjoitettu yhtä kauan kuin verotusta. Nykypäivänä yksityishenkilöille, yrityksille ja yhteisölle, joiden omaisuus kasvaa, syntyy tarve omaisuuden hallinnoinnista. Tämä tapahtuu pakollisesti siitä, että rahamuodossa oleva omaisuus joudutaan sijoittamaan johonkin tuotteeseen. Yksinkertaisimmillaan täytyy avata pankkitili omaisuuden harjoittamista varten, (Andersen 2019, 15)

Sijoituspalvelun tarjoamisesta säädetään sijoituspalvelulaissa (L747/2012, 1:1 §). ”Sijoituspalvelut ovat jaettavissa yhdeksään laissa määriteltyyn alaryhmään sen mukaan, millaista palvelua asiakkaalle tarjotaan. Nämä alaryhmät ovat toimeksiantojen välittäminen, toimeksiantojen toteuttaminen, kaupankäynti omaan lukuun, omaisuudenhoito, joka tunnetaan myös varainhoitona, sijoitusneuvonta, liikkeeseenlaskun takaaminen, liikkeeseenlaskun järjestäminen, monenkeskisen kaupankäynnin järjestäminen ja rahoitusvälineiden säilyttäminen.” (L747/2012, 1:11 §.)

Sijoitusneuvonta on suosituksen antamista asiakkaalle tiettyyn rahoitusvälineeseen liittyvää yhdestä tai useammasta liiketoimesta. Tätä palvelua voivat tarjota vain viranomaisvalvonnassa olevat luottolaitokset, tai siihen toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset. Luonnollinen henkilö ei voi tarjota sijoitusneuvontaa lain puitteissa, palveluntarjoajalta edellytetään osakeyhtiömuotoa. (Kontkanen, 2011, 135) Sijoitusneuvonnan suositus voi

olla tietyn rahoitusvälineen ostamista, myymistä tai merkitsemistä. Sijoitusneuvonta tulee olla kohdistettu huomioimalla asiakkaan riskitaso ja tausta. Suositus tulee pitkälti palveluntarjoajan aloitteesta, mutta voi tapahtua myös asiakkaan aloitteesta. (Nousiainen & Sundberg 2013, 67-68)

Sijoitusneuvontaa tarjottaessa neuvonnan tarjoajan on hankittava tarvittavat tiedot asiakkaan taloudellisesta asemasta. Palveluntarjoajan tulee olla tietoinen asiakkaan sijoituspalvelua ja rahoitusvälinettä koskevasta kokemuksesta ja -tietämyksestä sekä sijoitustavoitteista. Nämä asiat tulee olla tiedossa, jotta palveluntarjoaja voi tarjota sijoituspalvelua tai rahoitusvälinettä asiakkaalle. (Sipal 10:4). MiFID II:n 25 artiklassa on tältäkin osin säädetty samaan tapaan. Taloudellisen tilanteen ja sijoitustavoitteiden selvittämisen osalta on lisäksi erityisesti korostettu tappionsietokyvyn ja riskirajan merkitystä. (Nousiainen & Sundberg 2013, 23-24) Sijoitusneuvonnassa ei edellytä, että palvelusta olisi tehty sopimus tai että palvelusta peritään erillistä maksua. Lain mukaan sijoitettavalla määrällä ei myöskään ole merkitystä. Pankin tai sijoituspalveluyrityksen liittyy kokonaisvaltaisempi selonottovelvollisuus. Selonottovelvollisuuden saavuttamiseksi on tärkeää tunnistaa asiakkaan kokonaistilanne, johon sijoitusneuvonta liittyy. Selonottovelvollisuus hankitaan hankkimalla tietoa asiakkaan taloudellisesta asemasta, sekä tämän tulojen lähteistä ja määrästä. Nämä ovat erityisen tärkeitä osa-alueita. Neuvontaa tarjottaessa Kontkanen (2011) mukaan tulee ottaa huomioon asiakkaan likvidit varat, nykyinen sijoitus ja kiinteistö omaisuus, sekä asiakkaan säännölliset taloudelliset tulot ja menot. Selonottovelvollisuus on vaativaa, myös asiakkaan sijoituspalvelua ja rahoitusvälinettä koskevasta kokemuksesta ja -tietämyksestä tulee palveluntarjoaja olla tietoinen. Näitä kartoitetaan asiakkaan tilanteen mukaan. Asiakkaan sijoitushorisontti ja tavoite on suuri vaikuttava tekijä asiakkaan riskinottohalukkuuden ja riskiprofiilin kartoittamisessa. (Kontkanen 2011, 136)

Kuvio 1. Sijoituspalveluiden rakenne. (Andersen, 2019, 6)

3.1 Varainhoidon kehitys

Digitalisaatiolla on valtava vaikutus finanssialalla toimivien palveluntarjoajien keskuudessa. Pankkien ja sijoituspalveluatarjoavien yritysten on muutettava liiketoimintaansa,

jotta ne voivat vastata lisääntyvään kilpailuun. Digitalisaation vaikutus kasvaa rahoitus-alalla ja koko yhteiskunta digitalisoituu. Kuluttajat ovat voimakkaasti siirtyneet mobiililaitteiden käyttöön. (Euro ja Talous, 2019). Sijoitusneuvonnassa tyypillisesti tarjotaan varallisuudenhoitoon liittyviä neuvontapalveluita. Neuvontapalveluita ovat esimerkiksi tuotto- ja riskinottotavoitteiden selvittäminen, sopivien sijoitustuotteiden kartoitus ja sijoitussuunnitelmien tekeminen.

Aalto-yliopiston taloustieteen professori Matti Pohjolan mukaan digitalisaation muutoksessa pärjäävät ne yritykset, joilla on osaaminen hyödyntää talouden uusia muutosvoimia ja ne, jotka tavoittelevat muutosta omatoimisesti eivätkä astu muutoksen eteen lopulta pakon edessä. Pohjola nostaa tärkeänä asiana myös esille, että kasvua tavoittelevien yritysten on huomioitava investointi henkilöstön osaamiseen, toimintatapojen kehittämiseen ja yrityskulttuuriin luomiseen digiaikaan sopivaksi. (Kauppalehti, 2019)

Kesäkuussa 2018 Nordea lanseerasi yhtiön ensimmäisen sijoitusneuvojan Noran. Sijoitusneuvonnan tavoitteena on vähentää suomalaisten sijoituskynnystä, sekä tehdä säästämisestä mahdollisimman helppoa yksityissijoittajille. Palvelu on Nordean mukaan herättänyt suurta suosiota ja jopa kolmessa kuukaudessa palveluun on tutustunut jo 45 000 asiakasta, joista puolet ovat asiakkaita, jotka eivät ole ennen säästäneet Nordeassa. Nordean mukaan palvelu sopii erityisesti sellaisille henkilöille, jolla ei ole aikaa tai halukuutta osallistua perinteiseen sijoitusneuvontaan. Nordean sijoitustuotejohtaja uskoo, että palvelun avulla Nordea pystyy houkutellessa kokonaan uusia kohderyhmiä sijoittamisen pariin. (Nordea, 2018)

Sijoitusneuvoja Nora lanseerattiin myös Ruotsissa keväällä 2018. Ruotsissa palvelu herätti myös valtavaa suosiota, Nordean mukaan 70 prosenttia asiakkaista, jotka aloittivat säästämisen Noran kautta, eivät ole aiemmin säästäneet Nordeassa. Säästämisen voi aloittaa rahastoihin vain kymmenellä eurolla kuukaudessa. Ensimmäinen versio tarjoaa yksinkertaista sijoitusneuvontaa ja sijoituksia voi tehdä viiteen eri yhdistelmärahastoon. Palvelussa Nora kartoittaa kysymyksillä asiakkaan taloudelliseen tilanteen ja ehdottaa sopivan sijoitussuosituksen lyhyessä ajassa. Kaikissa suositeltavissa rahastoissa sovelletaan Nordean vastuullisen sijoittamisen periaatteita. (Aamuset, 2018)

3.2 Digitaalinen varainhoito

Digitaalinen varainhoito tarkoittaa verkossa tai puhelin sovelluksena toimivia palveluita, joiden avulla palveluntarjoaja tarjoaa nopean ja tehokkaan ratkaisun tehdä oma sijoitussuunnitelma. Palvelussa ehdotetaan valmista salkkuratkaisua asiakkaalle. Palveluissa käytetyt instrumentit ovat yleisimmin erilaiset rahastot tai ETF-rahastot. (Sijoittaja, 2017)

ETF-rahastot ovat pörssissä noteerattuja passiivisesti hoidettuja rahastoja, joilla käydään kauppaa samalla tavalla kuin osakkeilla. ETF-rahastot seuraavat määrättyä osake, raaka-aine-, toimiala tai muuta indeksiä. Lyhenne ETF tulee englannin kielen sanoista Exchange Traded Fund, joita hallinnoi rahastoyhtiöt. Tämä on kustannustehokas toimenpide hajauttaa sijoituksia eri omaisuusluokkien välillä. (Danske Bank, 2020)

Suomessa ensimmäisenä täysin automatisoituna digitaalisena varainhoitopalvelua tuottanut yhtiö Everest Oy aloitti toimintansa vuonna 2016. Virtuaalisessa varainhoidossa on kyse digitaalisesti tuotetusta, ohjatusta, valvotusta ja jaellusta varainhoitopalvelusta. Salkunhoidossa hyödynnetään erilaisia algoritmeja ja kaupankäyntistrategioita, joiden avulla pyritään kasvattamaan asiakkaan varallisuutta hallinnoimalla ja optimoimalla sijoituksia automaattisesti. Everestin toimitusjohtaja Antti Törmänen kertoo, että robottivarainhoidossa salkun allokaatio pohjautuu faktorimalliin, joka pyrkii ymmärtämään mitkä tekijät vaikuttavat eri omaisuusluokkien tuoton rakentamiseen ja niiden välisiin suhteisiin. Virtuaalivarainhoidossa minimoidaan ihmisten vaikutus siihen, mitä markkinoilla tulee tapahtumaan. Loppusalkku on yhdistelmä osakkeita ja korkopapereita, kuten perinteisissä salkuissakin. (Ytn 2017) Everest Oy siirtyi sataprosenttisesti Taaleri Varainhoito Oy:n omistamaksi tytäryhtiöksi heinäkuussa 2018, kun Taaleri Oyj ilmoitti ostavansa yhtiön toukuussa 2018.

Digitaalisten varainhoitopalvelujen suosio perustuu yleisimmin palvelun helppouteen, saatavuuteen ja edullisuuteen. Sijoittamisen aloittaminen on näin ollen erityisen yksinkertaista ja nopeaa. Kirjautumalla verkkopalveluun syöttämällä rekisteröintitiedot, jonka jälkeen vastataan ohjelmiston esittämiin kysymyksiin. Ohjelmisto kartoittaa säästäjän riskinsietokykyä ja tavoitteita, joiden perusteella ohjelmisto ehdottaa sopivinta salkkua. Sijoittamisen voi aloittaa pienillä summilla, joka mahdollistaa palvelun tuomisen saataville myös piensijoittajille. (Ytn 2017) Säästämisen voi aloittaa kymmenillä euroilla, riippuen palveluntarjoajista. Nordean markkinoille tuoman ensimmäinen sijoitusneuvojan Noran avulla asiakas voi aloittaa säästämisen esimerkiksi jo 10 eurolla. (Nordea 2019b)

Aaltosen (2019) mukaan älykkäämmät koneet johtavat älykkäämpiin ihmisiin. Tekoäly lisää ihmisten kyvykkyyttä toimia ja tehdä uusia parempia päätöksiä. Tämä kyvykkyys on peräisin kongitiivisten kykyjen lisääntymisestä monenlaisten luonnollisten kielten ymmärtämisen, koneoppimisen ja päätöksentekoa tukevien palveluiden avulla ja siitä, että ne ovat jatkossa yhä useampien ihmisten saatavilla. (Aaltonen 2019 61-62). Tällä hetkellä jo 10 prosenttia instituutio sijoittajista käyttävät tekoälyä sijoitusprosesseissaan ja uskovat uusien teknologisten työkalujen mullistavan varainhoidon vuoteen 2025 mennessä. (Sal-

kunrakentaja 2018) Vaikka ulkomailla tekoälyn tuottama varallisuudenhoito ja sijoitusneuvonta on ollut suuressa suosiossa, on palvelu Suomessa tullut yleisölle hitaammin tutuksi. Finanssialan yritykset ovat vasta viime vuosina aloittaneet tekoälyn tuottamien palvelujen suunnittelun ja tarjoamisen. (Salo 2016, 278). Ylikosken, Järvisen ja Rostin (2006, 122) mukaan teknologiaa ja tekoälyä voidaan hyödyntää finanssialalla kolmella eri tavalla: back-office toiminnoissa, jotka eivät suoraan näy asiakkaalle, asiakaspalvelijan hyödyntäessä teknologiaa asiakaskohtaamisissa ja asiakkaan käyttäessä palveluja verkon välityksellä itsepalveluna. (Ylikoski, Järvinen & Rosti 2006, 122)

3.3 Säästäminen ja sijoittaminen

Säästämistä voidaan kuvata nykyhetkisten varojen pidättämistä käytöstä, joko lyhytaikaisesti tai pitkäaikaisesti, jonka tarkoitettuna tavoitteena on saada lisätuottoa sijoittamisen kautta. Yksinkertaisuudessaan säästäminen on rahojen talletus esimerkiksi säästötilille, pidemmälle ajanjaksolle pois kulutuksesta. (Hultkranz & Masalin 2007,48) Säästäminen voi olla säännöllistä tai satunnaista, esimerkiksi säännöllisesti säästämällä kuukausittain tietty summa tiettyyn kohteeseen. (Puttonen 2009, 19) Muotoja säästämisellä voi olla useita. Näitä voivat olla esimerkiksi ”sukanvarteen säästämistä”, rahasto-, osake- ja muihin sijoitussäästämiseen. Nykyaikana talletustilien säästöjä on verrattavissa sukanvarsisäästämiseen, sillä inflaation vaikutus alentaa korkojen vaikutuksen lähes mitättömäksi. Suomen Pankin tilastojen mukaan suomalaisten kotitalouksien yhteenlaskettu talletuskanta talletustileille oli tammikuun 2020 lopussa 95 miljardia euroa. Tilaston mukaan talletusten keskiprosentti on 0,10 prosenttia. (Suomen Pankki, 2020) Koska talletustileille maksettava korko on alhaisempi kuin inflaatio, säästöt ovat tyypillisesti alttiita inflaation ostovoimaa heikentävälle vaikutukselle. Tilastokeskuksen mukaan Suomen inflaatio oli tammikuussa 2020 1,0 prosenttia ja Euroalueen inflaatio oli ennakkotietojen mukaan 1,4 prosenttia. (Tilastokeskus 2020). Puttosen (2009) mukaan vaurastuminen edellyttää aina jonkinlaista suunnitelmaa, sillä vaurastuminen vahingossa on hyvin epätodennäköistä. Usein mietitään enemmän rahan käyttöä kuin sen säästämistä, vaikka pienellä suunnitelmallisuudella voidaan yleensä kasvattaa varallisuutta. (Puttonen 2009, 19)

Säästämisen ja sijoittamisen ero ei ole yksiselitteinen. Säästämisellä yleisesti varaudutaan yllättäviin rahantarpeisiin, tulevaisuuden hankintoihin tai varaudutaan pahan päivän varalle, tämän lisäksi säästäminen voi olla myös menojen ja kulujen minimoimista. Sijoittamisesta puhutaan silloin, kun varoja on kertynyt jo enemmän. Sijoittamisella tarkoitetaan toimintaa, jossa sijoittajalla on tavoitteena tavoitella tuottoa sijoituskohteesta. Sijoituskohteita ovat yleisimmin osakkeet, korkosijoitukset tai rahastot. (Finanssialalle 2019c)

Säästäminen ja sijoittaminen on kannattavaa lukuisten mittarien mukaan. Varoja säästämällä henkilö saa tulevaisuudelleen turvaa. Sijoittamalla varat erilaisiin sijoitusinstrumentteihin voi sijoittaja saada tuottoa omalle pääomalleen. Tuotto on sijoitusten korvausta pääomasta ja siitä muodostunut tulo. Pitkäaikainen säästäminen on erittäin järkevää, kun otetaan huomioon tulevaisuuden uhat ja riskit. Huomioimalla koko kokonaisuus sijoittaja voi luoda sijoituksilleen hajautuksen riskistä ja samalla pystyy hyödyntämään korkoa korolle - efektistä. (Heikinheimo 2018) Korkoa korolle-ilmio on tilanne, jossa aiemmin kertyneelle korolle maksetaan päälle lisää korkoa. Yksinkertaisuudessa sijoittaja hyötyy siitä että, saa korkoa rahoille, joita hänellä ei alun perin ollut. (Talousviisas 2019)

Sijoittamista voi harjoittaa erilaisilla omaisuuslajeilla. Yleisesti omaisuuslajit voidaan jakaa suoriin ja välillisiin sijoituskohteisiin. Suorat sijoituskohteet ovat rahamarkkinasijoitukset ja esimerkiksi talletukset, osakkeet ja joukkolainat. Edellä mainittuihin kohteisiin voi sijoittaja ostaa suoraan arvopapereita, joiden arvo tulevat suoraan rahamarkkinoilta. (Kallunki 2011 95-96). Finanssialan tutkimuksen (2019) mukaan Suomalaisten kiinnostus säästämistä kohtaan on hieman laskenut verrattuna aikaisempiin vuosiin. Tutkimuksen mukaan 58 prosentilla yksityishenkilöllä on säästettynä tai sijoitettuna johonkin säästämisen kohteeseen. Tutkimuksen mukaan Suomalaisten suosituin säästämisen muoto on tilisäästäminen ja toiseksi suosituin on rahastosäästäminen ja kolmanneksi suosituin on pörssiosakkeisiin kohdistuvat säästöt. (Finanssialalle 2019c)

3.3.1 Osakesijoittaminen

Osakesijoitukset tapahtuvat arvo-osuustilin kautta, jossa osakkeita säilytetään ja myydään. Osakesijoituksista peritään kaupankäyntipalkkioita. Eri palveluntarjoajat voivat periä osakkeiden säilytyksestä maksua sijoittajalta (Kallunki 2011, 255). Arvo-osuus tilin tapaan osakesijoituksia on myös mahdollista 1.1.2020 alkaen tehdä osakesäästötilille. Osakesäästötilin tavoitteena on edistää suomalaisten intoa sijoitusmuotoiseen säästämiseen ja erityisesti sijoittamaan kotimaisiin osakkeisiin, sekä samalla parantaa pääomien tarjontaa yrityksille. Tilille on mahdollista tallettaa korkeintaan 50 000 verokevennystä hyödyntäen. Verotus tapahtuu pääoman nostohetkellä, jossa tuotoista maksetaan pääomatuloveroa. (Pörssisäätiö 2019) Osake on osuus osakeyhtiön osakepääomasta ja useimmiten osakkeenomistajalla on oikeus yhtiön voitonjakoon ja osallistua yhtiökokouksiin, sekä mahdollisuus uusmerkintöihin. Osakkeita voidaan jakaa kahteen eri kategoriaan, noteeratuihin ja noteeraamattomiin osakkeisiin riippuen minkälaisen kaupankäynnin kohteena osakkeet ovat. Noteeratut osakkeet ovat julkisessa kaupankäynnissä ja näin ollen myös yleisempi osakeomistus muoto. Noteeraamattomat osakkeet, eivät taas ole julkisessa kaupankäynnissä. Osakesijoituksiin liittyy riskejä, joista sijoittajan on hyvä olla tietoinen. Osakkeiden arvonnousu sekä arvonalasku voivat olla lyhyellä välillä suuria. Riskit voivat

olla monenlaisia, kuten osakkeiden arvonvaihteluun liittyvä riski, eli osakeriski ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski, eli likviditeettiriski. Osakkeiden arvonvaihtelu vaikuttaa markkinoiden yleinen kehitys ja liikkeeseenlaskijan menestykseen vaikuttavat tekijät. Osakkeisiin voi liittyä merkintä- tai optio-oikeuksia, jotka oikeuttavat merkitsemään tiettyjen edellytysten vallitessa niitä liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeista. (Kontkanen 2011, 124–125)

Osakesijoituksia tarjottaessa palveluntarjoajan on velvollisuus selvittää asiakkaalle osakekaupankäynnin perusasiat, kuten toimeksiantojen voimassaoloajat, kaupankäyntiajat, miten päivän hintaan tai määrättyyn rajaintaan annetut osto- myyntitoimeksiannot toteutuvat, kaupan selvitykseen kuluva aika sekä menettelytapa, jos asiakkaan tilillä ei ole varoja toimeksiannon suorituspäivänä. Palveluntarjoajan on myös annettava asiakkaalle tieto kaupankäynnin ja arvopaperisäilytyksen kuluista ja raportoinnista. (Nousiainen & Sundberg 2013, 86)

3.3.2 Rahastosijoittaminen

Sijoitusrahastot ovat yleisiä ja tyypillisiä sijoituskohteita. Sijoitusrahaston keskeinen etu on sen tuoma helppous. Sijoitusrahastot tarjoavat vaivattomat sijoituskohteen erityisesti piensijoittajille, mutta myös erilaisille rahastoille ja säätiöille. Sijoitusrahastossa sijoittajan ei tarvitse seurata ja analysoida arvopaperimarkkinoiden tapahtumia, vaan tämän hoitaa rahastoyhtiöiden palveluksessa olevat rahaston hoitajat. Rahaston hoitajat tekevät sen sijoittajan puolesta. Toinen suuri etu rahastosijoittamisessa on sijoituksen sisällön hajauttaminen useisiin eri sijoituskohteisiin: yksittäisen sijoituskohteen arvo ei saa ylittää tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta kymmentä prosenttia rahaston koko arvosta. Näin ollen pienelläkin pääomalla sijoittaja pääsee mukaan suureen hajautettuun arvopaperisalkkuun. (Kontkanen 2011, 125–126) Rahasto yhtiöt keräävät sijoittajien varoja yhteen ja sijoittavat ne useisiin eri sijoituskohteisiin, nämä yhdessä muodostavat kyseisen rahaston. Rahastoyhtiössä asiantuntijat hoitavat salkunhallinnan ja taloushallinnon. Rahastoon sijoittavat sijoittajat eivät vastaa henkilökohtaisesti rahastoon liittyvistä velvoitteista. Rahasto-osuudet voivat myös olla kasvu- tai tuotto-osuuksia. Tuotto-osuudelle maksetaan vuosittain säännössä määritelty tuotto, kun taas kasvuosuuksien vuosittainen tuotto päämitetään sijoittajalle, eli lisätään rahaston varoihin. Kasvuosuuksien tuotto realisoituu sijoittajalle vasta sitten, rahasto-osuuksista luovutaan. Osuuksia voi ostaa eli merkitä ja myydä eli lunastaa siinä rahastoyhtiössä tai sijoituspalvelua tarjoavassa yhtiössä, joka hoitaa rahaston hallintointia, merkintöjä ja lunastuksia. Rahastoyhtiöt pitävät rekisteriä, jossa näkyy tiedot rahasto-osuuksien omistajista, osuuksien lukumäärästä ja rekisteröimispäivästä. Sijoitusrahastot voidaan säännöissä määritellyn sijoituspolitiikkansa mukaisesti luokitella usein osake-, korko-, ja yhdistelmärahastoiksi. Lisäksi sijoituskohteen valinnan mukaan voidaan

erotella raaka-ainerahastot, vaihto-velkarahastot, yrityslainarahastot ja indeksirahastot. Osakerahastot sijoittavat yleisesti osakkeisiin sijoituspolitiikkansa mukaisesti esimerkiksi vain kotimaisiin tai ulkomaisiin osakkeisiin. Kohdealueet jakaantuvat myös maantieteellisesti, esimerkiksi Aasiaan, Yhdysvaltoihin, Eurooppaan tai koko maailmaan. Korkorahastot sijoittavat korkoa tuottaviin rahoitusvälineisiin, korkoinstrumenttien laina-ajan pituuden mukaan lyhyen koron rahastoihin, keskipitkän koron rahastoihin ja pitkän koron rahastoihin. Indeksirahasto taas sijoittavat varat valitun indeksin mukaisesti. Osan indeksirahaston tavoitteena on passiivinen indeksin seuraaminen, kun taas toiset voivat tavoitella vertailuindeksiä kovempaan tuottoon. Eräänlainen sijoitusrahasto-osuuden tyyppi on pörssilistattu sijoitusrahasto-osuus eli ETF-osuus (Exchange Traded Funds). ETF on sijoitusrahasto, joka on listattu pörssiin, tämä tarkoittaa sitä, että ETF-osuuksilla voidaan käydä kauppaa samalla tavalla kuin osakkeillakin. ETF rahastoa hallinnoi rahastoyhtiö. ETF:ien kautta voi sijoittaa erilaisiin osakeindekseihin, raaka-aineisiin, joukkovelkakirjalainoihin tai valuuttoihin. (Nousiainen & Sundberg 2013, 92–93)

Rahastoyhtiö perii useimmiten ostojen ja myynnin yhteydessä palkkion, mutta yhtiö voi myös olla perimättä toimeksiantokuluja. Tämän lisäksi voi rahastoyhtiö periä sijoitusrahaston varoista rahaston toimintaan liittyviä kuluja, kuten hallinnointi- ja säilytyspalkkioita. Rahastoyhtiön on laadittava kunkin hallinnoimansa sijoitusrahaston osalta asiakirja, joka sisältää sijoittavalle annettavat avaintiedot, jota kutsutaan tunnetummin avaintietoesitteeksi. Tämän lisäksi yhtiön on julkistettava jokaisesta hallinnoimastaan rahastosta rahastoesite. Rahastoesite sisältää olennaisia tietoja sijoittajalle, sijoittajan on hyvä tutustua esitteeseen. Esitteessä ilmoitetaan sijoitustoiminnan tavoitteista, säännöistä ja muista ominaisuuksista, sijoitusrahastoa hallinnoivasta rahastoyhtiöstä, sekä sijoitusrahaston käyttämästä säilytysyhteisöstä, jotta sijoittajat voi luotettavasti arvioida rahastoa ja siihen liittyviä riskejä. (Nousiainen & Sundberg 2013, 94)

4 Varainhoitopalvelut

4.1 S-pankki

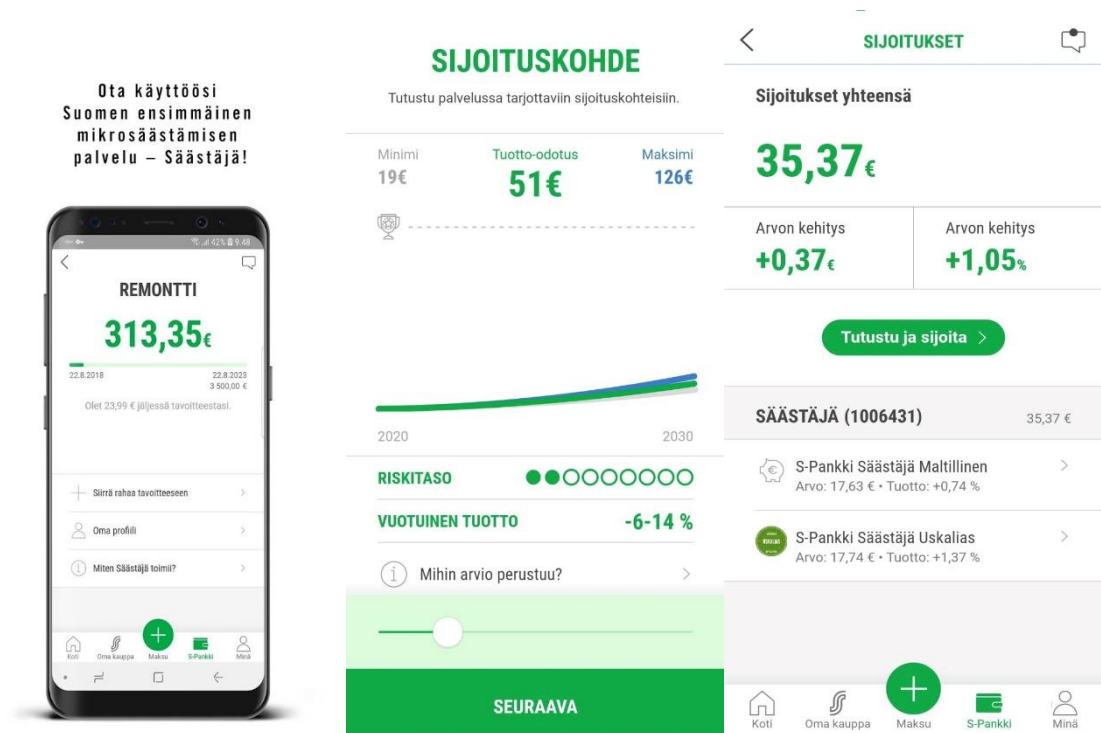
S-Pankki Oy on S-ryhmän ja LähiTapiolan omistama pankki, jolla on noin kolme miljoonaa asiakasta. Toiminnan S-Pankki aloitti vuonna 2007, S-Pankin palvelut on ensisijaisesti suunnattu S-ryhmän asiakasomistajille. Asiakkaat saavat tilin, pankkitunnukset ja kansainvälisen maksukortin maksutta käyttöönsä. S-Pankin omistukset jakaantuvat seuraavasti SOK (37,5 %), S-ryhmään kuuluvat alueosuuskaupat (37,5 %), LähiTapiola Vahinkovakuutus (10 %), LähiTapiola Henkiyhtiö (3,5 %), LähiTapiolan alueyhtiöt (10 %) ja Elo (1,5 %). (S-Pankki 2019a)

S-Pankin tarjoamia rahastoja ja palvelua varainhoidossa tuottaa pankin tytäryhtiö FIM. FIM on suomalainen yksityispankki ja varainhoitaja, joka erikoistuu tarjoamaan varainhoitoa yksityissijoittajille, yrityksille ja instituutioille. Konsernin muodostavat S-Pankki Oy tytäryhtiöineen. Tytäryhtiöitä ovat FIM Varainhoito Oy:n lisäksi S-Asiakaspalvelu Oy, ja FIM Pääomarahastot Oy sekä sen tytäryritys FIM Kiinteistö Oy. (S-Pankki 2019a)

4.1.1 S-pankki säästäjä

Säästäjä on S-pankin tuottama digitaalinen sijoitusneuvonnan palvelu. Palvelun kautta asiakas voi aloittaa säästämisen edullisiin yhdistelmärahastoihin. Säästäminen tapahtuu siirtämällä haluttu summa joka kuukausi tai esimerkiksi, jokaisesta korttiostoksesta tietyn summan tai ostoksista kertyvän bonuksen rahastoon säästöön. Palvelun hittiominaisuudeksi on kasvanut uudistus, jossa asiakas voi siirtää 50 sentin ja 5 euron välillä tietyn summan säästöön, joka kerta kun käyttää S-Pankin pankkikorttia. Säästäjä-palvelussa asiakas voi itse määrittää oman henkilökohtaisen säästötavoitteensa ja riskinottohalunsa, jossa palvelu ehdottaa sopivinta ratkaisua asiakkaan henkilökohtaiselle tilanteelle. Siirrot ja varojen nostaminen palvelussa on maksutonta. Rahastosta veloitetaan Säästäjässä ai-noastaan hallinnointipalkkio, joka voi olla enintään 0,5 %. Alkukartoituksessa palvelu kysyy kysymyksiä sijoitustavoitteista, sijoituskokemuksista ja taloudellisesta asemasta, jonka jälkeen se luo asiakkaalle sopivinta säästösuunnitelmaa ja suosittelee asiakkaalle sopivinta ratkaisua. Säästäjä-palvelussa asiakas voi säästää kahden rahaston yhdistelmään, Säästäjä Maltillinen ja Säästäjä Uskalias. Maltillinen-rahasto koostuu osakesijoitusten ja korkopapereiden yhdistelmästä, kun taas Uskalias-rahasto sisältää erilaisia sijoituksia osakemarkkinoilla. Säästöajan kuluessa rahat ohjataan etenevässä määrässä vähemmän osakesijoituksia sisältävään rahastoon. Näin varmistetaan riskin vähentyminen säästöajan loppua kohti. Asiakkaalla on myös mahdollista tehdä muutoksia säästösuunnitelmiinsa.

Säästäjä-palvelun saa helposti käyttöön lataamalla S-Mobiilin sovelluskaupoista ja kirjautumalla S-pankin verkkopankki tunnuksilla, toisen pankin verkkopankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella. Palvelun käyttöönotettua asiakkaalle avataan keräilytili, joka on tavallisen pankkitilin tyyppinen tili, josta säästetty omaisuus sijoitetaan omatekemän säästötavoitteen mukaisesti Säästäjä-rahastoihin, kun keräilytilin varat ylittävät 10 euroa. Asiakkaat, jotka haluavat vain säästää ilman sijoittamista, voivat säästää keräilytilille, mikäli ovat näin valinneet omassa säästötavoitteessaan. Säästäjä-palvelun säästämisen muotoja ovat kertasäästäminen, kuukausisäästäminen, mikrosäästäminen tai bonusten säästäminen. (S-Pankki 2019b)

Kuva 1, S-Pankki, Säästäjä (App Store 2020)

4.2 Nordea

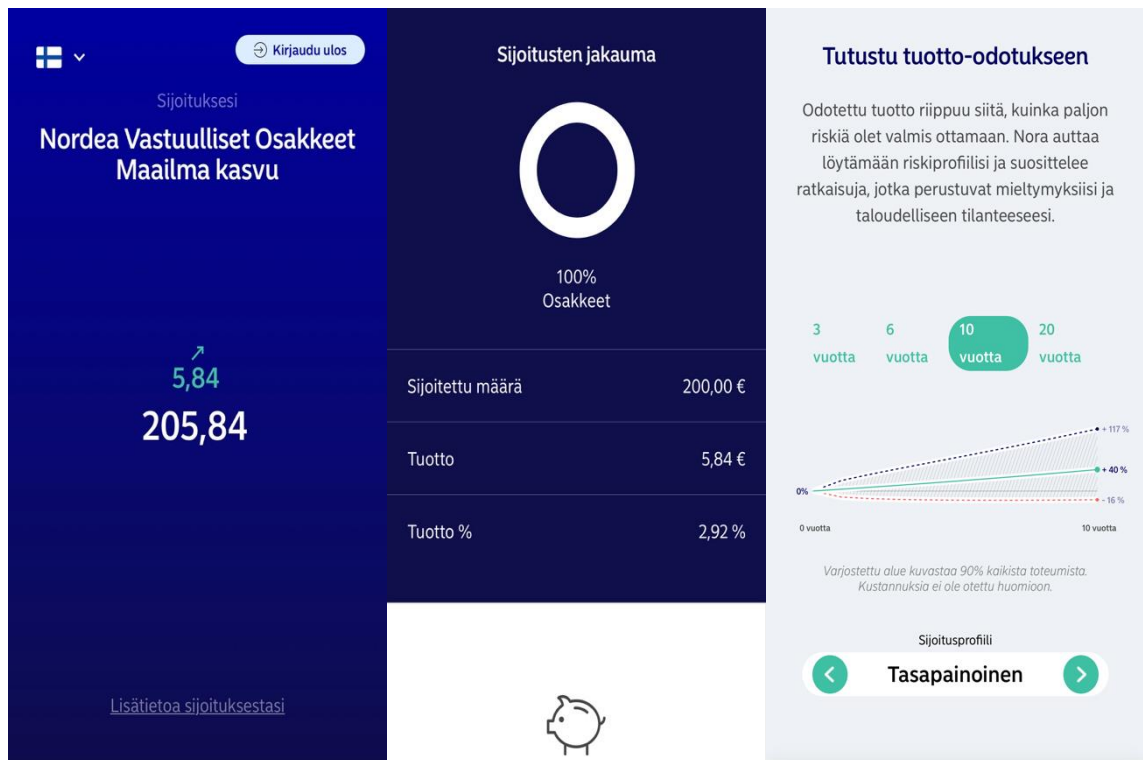
Nordea on suuri Pohjoismainen pankki ja finanssitalo. Nordea on yksi Euroopan vakavaisimmista pankeista, jolla on 9,3 miljoonaa henkilöasiakasta. Nordealla on Suomessa ja Pohjoismaissa runsaasti alan parhaita asiantuntijoita ja asiakaskunta vaihtelee piensijoittajista suuryrityksiin. Varainhoidossa Nordean tavoitteena on tarjota asiakkaalleen asiakkaan tarpeen mukaisia ratkaisuja. Morningstarin tähtiluokituksen mukaan Nordea tarjoaa Suomen parhaita yhdistelmärahastoja. Nordea painottaa toiminnassaan vastuullisuutta, joka on hyvin tärkeä osa-alue Nordean toimintaa. Nordea on valittu muun muassa ai-noana pohjoismaisena pankkina yhdeksi maailman vastuullisimmista pankeista sadan

vastuullisimman yhtiön joukkoon, sekä Nordean rahastojen vastuullisuusprosessi palkittiin viidettä vuotta peräkkäin vuoden parhaana. Digitaaliset ratkaisut ovat Nordeassa avainasia mistä pankki on tunnettu. Nordean tavoitteena on tarjota asiakkailleen jatkuvasti helppoa ja mutkatonta palvelua eri digitaalisten palveluiden avulla. Nordea tarjoaa asiakaspalvelua ympärivuorokauden asiakkailleen, jossa asiakkaalle kerrotaan mielellään säästämisen palveluista. Säästämisen palveluita tarjotaan asiakkaille verkko tai fyysisinä tapaamis-aikoina, sekä digitaalisen palvelun kautta. (Nordea 2019b)

4.2.1 Nordea Nora

Nora on Nordean oma digitaalinen sijoitusneuvoja. Noran tavoitteena on luoda kartoitus asiakkaan säästämisen tarpeesta helpolla tavalla. Palvelussa kuukausisäästäminen on mahdollista aloittaa 10 eurolla, sekä myös tehdä kertasijoituksia Noran tarjoamaan rahastoon. Nora kartoittaa asiakkaan tarpeen esittämällä kysymyksiä, jonka jälkeen se tarjoaa asiakkaan vastausten perusteella hänelle parhaiten sopivinta ratkaisua. Nora tarjoaa viittä eri riskitason rahastoa, rahastot sisältävät sekä osakesijoituksia, sekä korkotuotteita joiden painot vastaavat kutakin riskitasoa. Omien rahastojen lisäksi Nora myös ehdottaa vastuullista vaihtoehtoa asiakkaalle, vastuullinen ehdotus määräytyy asiakkaan kartoituksen avulla, joita ovat muun muassa Vastuullinen Valinta Malti, Tasapaino ja Kasvu. Vastuullisen valinnan rahastot omaavat erilaiset riskitasot. Rahastojen salkunhoitajat huolehtivat siitä, että osake- ja korkosijoitusten osuudet rahastossa säilyy asiakkaan riskitason tasolla. (Nordea 2019c)

Säästöjen kehitystä on vaivatonta seurata mobiili- tai verkkopankissa. Nora-rahastojen vuotuiset kokonaiskulut vaihtelevat 0,59 prosentista 0,79 prosenttiin, riippuen rahastosta. Noran lisäksi Nordealla on myös oma sijoitussovellus Investor, josta näkee reaaliaikaisen pörssikurssin. Investorin avulla voi myös ostaa tai myydä sijoituksia. (Nordea 2019c)

Kuva 2 Nordea Nora (Investor Oma Screenshot)

4.3 Taaleri

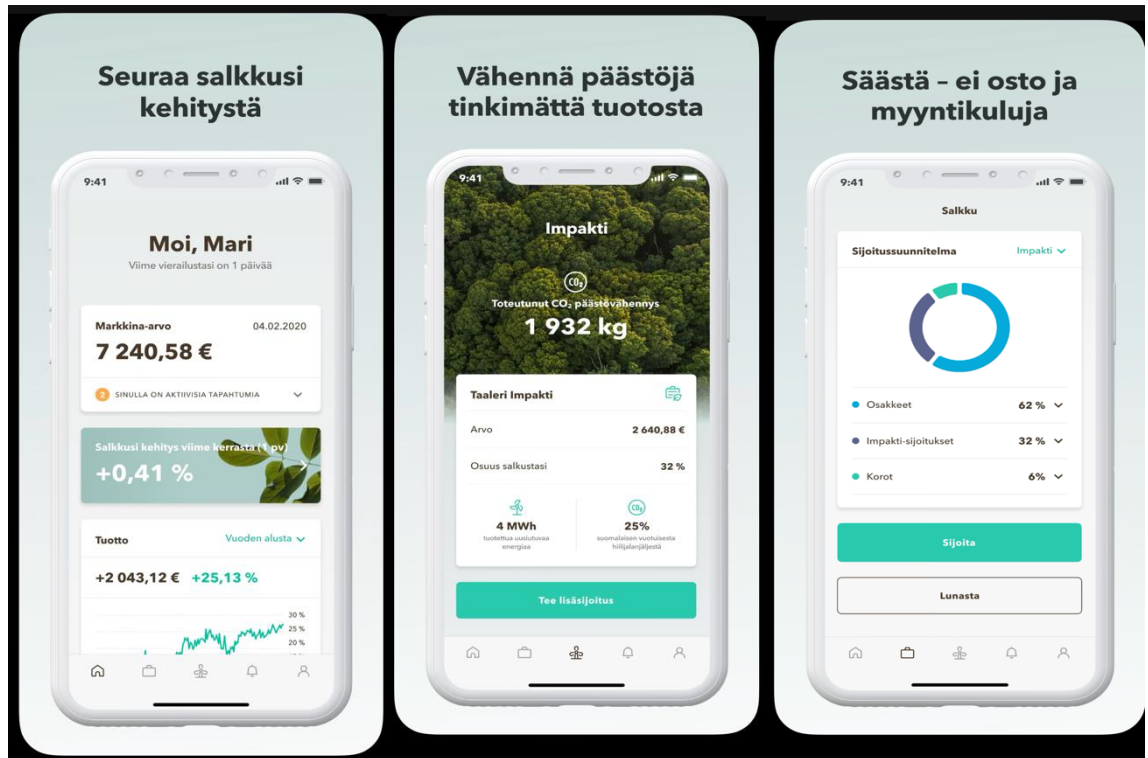
Taaleri Oyj aikaisemmalta nimeltään Taaleritehdas Oyj on vuonna 2007 perustettu varainhoitotalo, jolla on nykypäivänä noin 5500 asiakasta. Taalerilla on 2019 ilmoittaman tilaston mukaan noin 6,7 miljardia euroa hallinaitavia varoja. Taaleri Varainhoito muodostuu sijoituspaleluuhtiöstä Taaleri Varainhoito Oy:stä ja tämän tytäryhtiöistä Taaleri Pääomarahastot Oy- konsernista ja Taaleri Kapitaali Oy:sta. Taaleri Varainhoito on osa Taaleri-konsernia. (Taaleri 2019)

Taaleri Pääomarahastot ovat erikoistuneet kiinteistö- ja uusiutuvan energian sijoittamiseen, joka on saanut toiminnalleen toimiluvan finanssivalvonnalta. Taaleri Pääomarahastot Oy on Pääomasijoittajien ry:n jäsen, joka noudattaa sen säädöksiä ja suosituksia. (Taaleri 2019)

4.3.1 Taaleri varainhoito

Taaleri Varainhoito tarjoaa varainhoitoa henkilökohtaisen palvelun lisäksi myös digitaalisena. Sijoittamisen voi digitaalisella palvelulla aloittaa 1000 eurolla, kun taas henkilökohtaisena palveluna yli 500 000 euron varallisuudella. Taaleri toimii täyden valtakirjan omaisuudenhoitajana. Täyden valtakirjan omaisuudenhoito tarkoittaa, että Taaleri hoitaa asiak-

kaan sopimuksen piiriin kuuluvaa omamaisuutta itsenäisesti sovitun allokaation ja riskitason puitteissa. Täyden valtakirjan omaisuudenhoitajalla on oikeus sijoittaa asiakkaan omaisuutta, sekä tehdä muita omaisuudenhoitoon liittyviä toimia. Yhtiö pyrkii ottamaan huomioon asiakkaan ohjeet omaisuuden hoitamiseen ja tarvittaessa tiedustelee asiakkaalta tarkempia toimintaohjeita. (Taaleri 2019)

Kuva 3 Taaleri Varainhoito (App Store 2020)

5 Tutkimus

Tässä kappaleessa käydään läpi ja perehdytään opinnäytetyön tutkimuksen piirteisiin. Alaotsikkoina ovat tutkimuksen tavoite, kohde ja tutkimusongelma, joissa käsitellään edellä mainittuja osa-alueita. Lisäksi perehdytään tutkimuksen menetelmään, toteutukseen ja luotettavuuteen. Lopuksi käsitellään kehittämis- ja jatkotutkimusehdotuksia, sekä oman oppimisen arviointia työprosessin aikana.

5.1 Tutkimuksen tavoite, kohde ja tutkimusongelma

Tutkimukseni ongelma on, miten Nordean, S-Pankin ja Taalerin varainhoitopalvelut eroavat keskenään. Lisäksi tavoitteena oli selvittää, mitä sisältöjä varainhoitopalvelut sisältävät ja mistä digitaaliset varainhoitopalvelut muodostuvat. Pää tavoitteina on saada selville palvelun tarjoajien eroavaisuuksia, käyttäjäkokemusta ja palvelun sisältöä. Tutkimuksessa tarkastelen, miten sijoittajaprofiili luodaan eri käytäntöjen avulla.

Varainhoitopalvelujen vertailussa tarkastelin valittujen palvelun tarjoajien säästämisen ja sijoittamisen tarjoamia ratkaisuja. Ominaisuuksien selvittämiseksi käytin palvelun tarjoajien nettisivuja ja mobiilisovelluksia.

5.2 Tutkimuksen menetelmä ja toteutus

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimuksella. Tavoitteena havaintojen avulla ratkaista tutkimuskysymyksiä. Menetelmänä on vertaileva tutkimus, jossa tutkimus on suoritettu kokemalla jokaisen palveluntarjoajan prosessi henkilökohtaisesti. Vertailuun käytin yksinkertaista vertailua, jossa vertailen eri varainhoitopalveluiden toteutusta ja prosessia toisiinsa.

Vertailun helpottamiseksi ja havainnollistamiseksi tutkimukseen on luotu taulukot, jossa kategorisoin ominaisuudet aihealueittain. Taulukossa on eroteltu eri palveluntarjoajat ja niiden sisällöt aihealueittain. Taulukko on tehty helpottamaan eroavaisuuksien esille tuomista.

5.3 Tutkimuksen aineisto

Aineistona on käytetty palvelun tarjoajien verkkosivuja, mobiilisovelluksia, rahastojen avaintietoasiakirjoja sekä sovelluskaupasta löytyviä tietoja. Nordean ja S-pankin varainhoitopalveluista minulla on omakohtaista kokemusta asiakkaana. Taalerin ominaisuuksista sain lisätietoa lähipiiristäni.

5.4 Varainhoitopalveluiden vertailu

Tutkimuksessa olevien kolmen eri pankin varainhoitopalvelujen (S-Pankki Säästäjä, Nordea Nora, Taaleri Varainhoito) ominaisuuksia olen avannut taulukoiden ja kaavioiden avulla. Taulukoiden alle olen avannut havaintoja ja ominaisuuksia vertailukohtien perusteella.

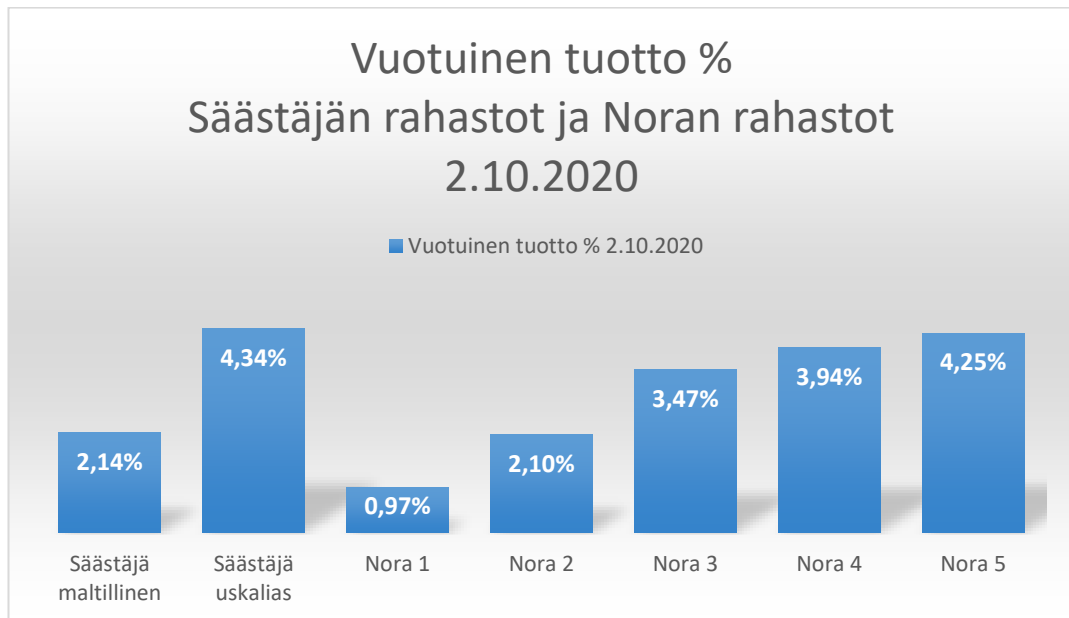
Aloitukset tapahtuu jokaisessa tutkimassani palveluntarjoajassa saman kaavan mukaisesti. Säästämisen aloitus tapahtuu kysymyspatteriston kautta, jossa kartoitetaan asiakkaan taloudellinen tilanne ja riskinsietokyky. Ratkaisuehdotus perustuu kyselyn vastauksiin, jonka avulla palvelu luo riskitason.

Taulukko 1. Rahastot ja ominaisuudet

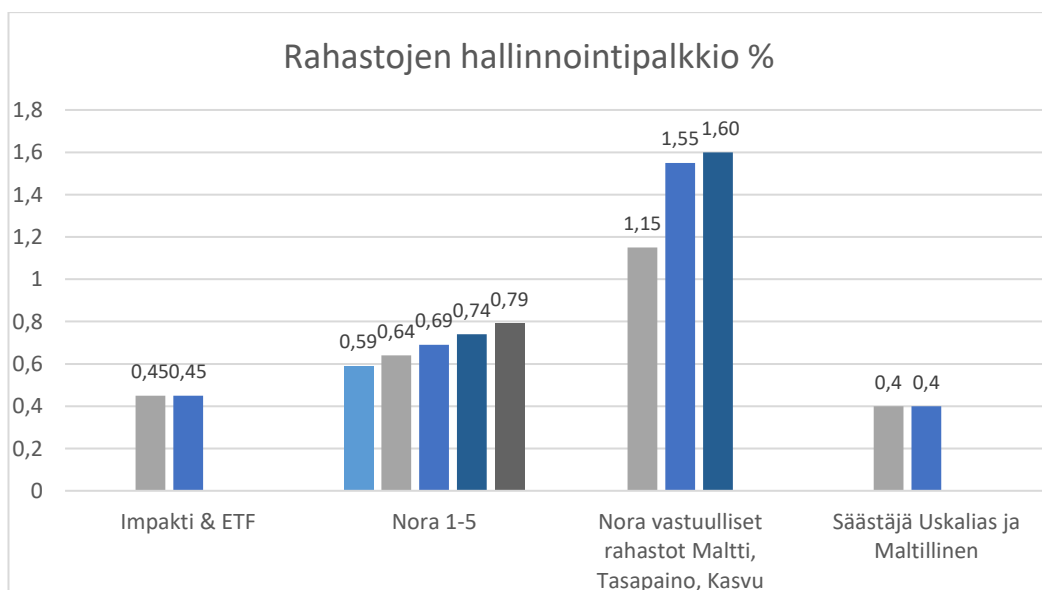
	S-pankki säästäjä	Nordea Nora		Taaleri Varainhoito
palvelun rahasto vaihtoehdot	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Maltillinen ▪ Uskalias 	Nora rahastot 1-5	Vastuullisen valinnan rahastot	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Imapkti-salkku ▪ ETF-salkku
rahastovaihtoehtojen riskitasot	4 & 6	1-7	1-7	1-10
hallinnointipalkkiot	0,4 %	0,59-0,79	1,15-1,60 %	0,45 %
vuotuiset kulut	0,45-0,47%	0,59-0,79	1,19-1,63%	0,61% & 0,86%
kaupankäyntikulut	ei	ei		ei
säilytyspalkkio	ei	ei		ei

Ensimmäisessä taulukossa vertailen palvelujen tarjoamia ratkaisuja. Palvelut tarjoavat omia ratkaisujaan, jotka koostuvat osake ja korkosijoituksista. Säästäjä ja Taaleri Varainhoito suosittelevat kahta omaa ratkaisua asiakkaan kartoituksen perusteella. Säästäjällä on kaksi rahastoa, jossa molemmissa varat sijoitetaan pääasiallisesti FIM:in hallinnoimiin rahastoihin. Maltillisessa vaihtoehdossa 60 % sijoituksista koostuu osakesijoituksista ja loput 40 % varoista sijoitetaan korkomarkkinoille. Uskalias rahastossa varat ovat sijoitettuna osakerahastoihin. Uskalias rahasto on tarkoitettu enemmän riskiä tavoittelevalle si-

joittajalle. Taaleri varainhoidon ratkaisussa löytyy myös kahta eri ratkaisua. Asiakkaan tilanne kartoitetaan, jonka pohjalta esitetään ratkaisua kahden eri salkun välillä. Riskitasot muokkaavat salkkujen sijoitusten sisältöä eri sijoitusinstrumentteihin. Kaikissa palveluissa on kaupankäynti ja säilytysmaksut maksuttomia. Poikkeuksena ainut kulu Nordean Nora rahastojen lunastuksesta on lunastuksen yhteydessä konttorissa veloitettava 1 % kulu asiakkaalta. Verkossa tehdyissä lunastuksissa ei veloiteta asiakkaalta kuluja.

Kaavio 1. Rahastojen vuotuinen tuotto. (S-Pankki S-Rahastot, Nordea Rahasto Nyt, 2020)

Kaavio 2. Rahastojen hallinnointipalkkiot. (S-Pankki S-Rahastot, Nordea Rahasto Nyt, Taaleri Varainhoito Impakti ja Uskalias 2020)

Taulukko 2. Säästäminen ja sijoittaminen

	Säästäjä	Nora	Taaleri Varainhoito
alkusijoitus	minimi 10 €	minimi 10 €	minimi 1000 €
kuukausisäästö	minimi 10 €	minimi 10 €	minimi 15 €
kertasijoitus	10	10	15
mikrosäästäminen	kyllä	ei	ei
rahastojen riskitasot	4 & 6	1-7	1-10

Yllä olevassa taulukossa olen avannut palvelun tarjoajien säästämisen ja sijoittamisen ominaisuuksia. Taulukossa on avattu, minkälaisella summalla asiakkaalla on mahdollista aloittaa kunkin palvelun käyttöönotto. Tässä taulukossa on merkittäviä eroja, kuten voidaan todeta että, esimerkiksi Taaleri Varainhoidon palvelun aloittamiseen tarvitaan suurempi varallisuus kuin Säästäjän ja Noran aloittamiseen. Säästäjän varainhoitopalvelulla on myös tarjota mikrosäästämisen palvelu, jota ei Noralla ja Taaleri Varainhoidolla ole.

Taulukko 3. Asiakaspalvelu

	Säästäjä	Nora	Taaleri Varainhoito
verkkopankkiviestit	x	x	
konttori	x	x	
puhelinpalvelu	x	x	x
chat	x	x	
sähköpostiviestit			x

Kolmannessa taulukossa tarkastelen palveluntarjoajien asiakaspalvelua liittyen varainhoitopalveluiden haasteissa ja kysymyksissä. Kaikissa tarkastelemisiani palveluissa pääasiainen palvelu tapahtuu puhelinpalvelun kautta, jota jokainen tarjoaa asiakkailleen. Lisänä Säästäjä ja Noran askarruttaviin kysymyksiin on tarjolla asiakaspalvelua asiakaspalvelupisteillä tai konttoreissa sekä chat-robottien ja verkkopankkiviestien kautta. Näitä palveluita Taalerin Varainhoidolla ei ole tarjolla. Taaleri tarjoaa kuitenkin sähköpostitse palvelua, joka poikkeaa Noran ja Säästäjän asiakaspalvelu mahdollisuuksista.

Taulukko 4. Sovelluksen käyttö ja kirjautuminen

	Säästäjä	Nora	Taaleri Varainhoito
sijoitusten esikatselu tietokoneella	S-Pankin verkkopankki	Nordea Investor & Nordea Mobile	Taaleri varainhoidon verkkopalvelu
sijoitusten esikatselu mobiilissa	S-Mobiilin sisällä Säästäjä ominaisuus	Nordea Mobilen kautta linkki Investoriin	Taaleri Varainhoito sovellus
kirjautuminen pankkitunnuksilla	x	x	
kirjautuminen muiden pankkien tunnuksilla	x		x
sähköposti kirjautuminen			x

Taulukossa neljä tarkastelin sovellusten käyttöä ja palveluun kirjautumista. Jokaisessa tarkastelemassani palvelussa sijoitusten esikatselu on mahdollista tietokoneella ja mobiilissa. S-Pankin säästäjä palvelu löytyy verkkopankista tai S-Mobiilista Säästäjä. Nordeassa hallinnointi mobiilissa ja verkkopankissa tapahtuu kirjautumalla pankkitunnuksilla verkkopankkiin tai mobiilipankkiin, josta löytyy linkki Nordea Investor sivustoon, jossa löytyy kaikki Nordean sijoituspalvelut ja mahdollisuudet. Taaleri varainhoitopalveluun pääsee verkkosivujen kautta tai mobiilisovellukseen kirjautumalla. Taaleri varainhoitoon voi kirjautua sähköpostilla, kun taas Nordean ja S-pankin palveluihin sellaista mahdollisuutta ei ole. Taaleriin rekisteröinti ja mahdolliset sijoitustoimeksiannot kuitenkin täytyy vahvistaa pankkitunnuksilla.

Taulukko 5. Kielivaihtoehdot

	Säästäjä	Nora	Taaleri Varainhoito
suomi	x	x	x
ruotsi	x	x	
englanti		x	x

Taulukossa viisi tarkastelen palveluiden kielivaihtoehtoja. Nordean Norassa vaihtoehtoina löytyy kaikki kolme tarkastelemaani vaihtoehtoa, suomi, ruotsi ja englanti eli Norassa on kolmesta vertailtavana olevasta vaihtoehtoista laajin kielivalikoima. S-Pankin säästäjä sovelluksessa kielivaihtoehtoina on tarjolla suomi ja ruotsi. Taalerin verkkosivuilta löytyy kaksi kielivaihtoehtoa suomi ja englanti, mutta varainhoitopalvelussa tarjonta on vain suomen kielellä.

5.5 Tutkimuksen tulokset

Tässä luvussa käsittelen vertailututkimuksen tuloksia asiakkaan näkökulmasta.

Tulokset on jaoteltu kappaleisiin, sen perusteella, minkälaiselle asiakkaalle eri palvelut sopisivat parhaiten. Tutkimuksesta voidaan todeta, että varainhoito on muuttumassa perinteisestä varainhoidosta digitaalisemmaksi muodoksi. Tämän lisäksi voidaan todeta, että uusien toimintamallien avulla palveluntarjoajien välillä on kova kilpailu asiakkaiden varallisuudenhoidon voittamiseksi. Näyttäisi myös siltä, että digitalisaatio ja sen tuoma muutos mahdollistaa uusien ja erilaisten palveluntarjoajien saapumisen markkinoille.

Taulukkojen perusteella voidaan todeta, että varainhoitopalveluissa on eroja ominaisuuksissa, joita on sijoittajan hyvä huomioida oman sijoitustavoitteen mukaisesti. Jokaisella palveluntarjoajalla on lähestulkoon samantyyppinen sijoitusprofiilin luominen. Tämä johtuu pitkältä lainsäädännöstä, jonka mukaan varallisuudenhoitajalla tulee olla kokonaisvaltainen tieto asiakkaan taloudellisesta elämäntilanteesta.

Aloittaminen tapahtuu jokaisessa tarkastelemassani varainhoitopalveluissa lähes samalla tavalla. Asiakkaalle luodaan sijoitusprofiili kartoittamalla asiakkaan sijoituskokemus, varallisuus ja taloudellinen tilanne. Kartoituskysymykset elämäntilanteesta tapahtuu jokaisessa alkuvaiheessa. Tässä kuitenkin Taaleri Varainhoito eroaa selkeästi muista siten, että Taaleri ei tarjoa asiakkaalle pankkipalveluita, josta johtuen asiakas voi rekisteröityä palveluun tunnistautumalla pankkitunnuksilla ja sähköpostilla. Säästäjä ja Nora palvelu edellyttää digitaalisen varainhoidon käyttöön asiakkuutta pankeissaan, sekä tilin ja verkkopankin avaamista.

Rahastovaihtoehtoista voidaan taulukon 1 perusteella todeta, että Noralla on tarjota suurin valikoima asiakkaalle. Nordean Nora suosittelee asiakkaalle omia rahastoja yhdestä viiteen asiakkaalle sopivan riskiluokan mukaan, tämän lisäksi Nora ehdottaa asiakkaalle myös vastuullisen valinnan ratkaisua asiakkaan riskiluokan mukaan. Vastuullisen valinnan ratkaisussa asiakas voi valita ratkaisun, jossa asiakkaan varoilla sijoitetussa pääomassa on erityisesti huomioitu vastuullisuus ja karsittu ongelmayhtiöt. Toisena merkittävänä erona voidaan todeta että, Säästäjän palvelu eroaa muista matalilla kuluillaan. Kaavion 2 ja Taulukon 1 perusteella voidaan todeta, että Säästäjän rahastot ovat kulujen osalta edullisin vaihtoehto asiakkaalle ja suurena merkittävänä erona muihin, Säästäjän palvelulla on kuukausisäästämisen lisäksi tarjolla asiakkaalle mikrosäästämisen palvelu, jossa asiakas voi itse valita haluamansa summan menevän korttiosoksen tai kertyneen bonuksen ohella säästöön. Näiden lisäksi taulukosta voidaan todeta, että Taalerin varainhoidon kulut ovat toiseksi alhaisimmat ja Noran rahastosuositukset ovat kuluiltaan suurimmat asiakkaalle.

Tutkimuksessa on vertailtu Säästäjän ja Noran ehdottamien rahastojen vuotuista tuottoa (2.10.2020) Kaavio 1. Tästä voidaan havaita, että vertailun tuottoisin rahasto on ollut Säästäjän Uskalias rahasto 4,3 % vuotuisella tuotolla. Tämän perusteella voidaan sanoa, että Säästäjän rahasto Uskalias on kustannustehokas ratkaisu asiakkaalle. Impakti ja ETF-Salkun vuotuisia tuottoja ei ole tarkastelussa otettu huomioon, sillä rahastot eivät ole olleet markkinoilla tarpeeksi pitkään, että dataa olisi saatavilla tässä vaiheessa. Taulukon 2 perusteella voidaan todeta, että Taaleri Varainhoidon alkusijoitus on selkeästi suurempi kuin muilla tarkastelemillani palveluilla. Taalerin minimi alkusijoitus on 1000 euroa, jonka jälkeen asiakas voi tehdä lisäsijoituksia tai aloittaa kuukausisäästämisen 15 eurolla. Kun taas Noran ja Säästäjän palvelun pääsee aloittamaan 10 euron alkusijoituksella ja näin voidaan Taulukon 2 perusteella todeta, että Noran ja Säästäjän palvelun aloittamiseen pääsee aloittamaan pienellä pääomalla vertaillen Taaleri Varainhoidon palveluun.

5.6 Tulosten yhteenveto

Tutkimuksen tuloksista voidaan todeta, että eri palvelut sopivat erilaiselle sijoittajatyypille. Säästäjän palvelu tarjoaa helppoa ja vaivatonta säästämistä todella kustannustehokkaasti. Palvelu sopii erityisesti asiakkaalle, joka haluaa vaivatonta, kustannustehokasta ja helppoa säästämispalvelua. Säästäjän selkeä positiivinen puoli on myös se, että palvelu luo asiakkaalle vapauden hallinnoida varojaan ja tehdä itse muutoksia kuukausittaiseen sijoitussuunnitelmaansa. Miinuksena Säästäjän palvelusta voin nostaa esiin sen suppeat rahastovaihtoehdot ja palvelun edellytykseen vaadittavat verkkopankkitunnukset. Käyttäjäkokemukseni perusteella Säästäjä palvelun visuaalisuudessa on parannettavaa verrattuna muihin.

Noran vahvuusalue on ehdottomasti sen laaja valikoima, sekä mahdollisuus ottaa erityisen painoarvoon sijoituksissa vastuullisuutta noudattava rahasto. Tämän lisäksi eri asiakaspalvelumuodot ja Noran käyttäjäkokemus nousee ylös positiivisena puolena. Heikkouksina voin nostaa esiin kuitenkin korkeat kulut ja aloittamista varten edellyttämät pankkitunnukset. Henkilökohtaisen kokemuksen perusteella Nordea Noran prosessi ja palvelun sisältö ovat kuitenkin melko hyvällä tasolla.

Taaleri varainhoidon selkeä suurin positiivisin asia on Taalerin sovellus, joka toimii sekä IOS että Android järjestelmässä. Taaleri varainhoito sopii erityisesti kokeneemmalle sijoittajalle, jolla on aiempaa kokemusta ja enemmän varallisuutta sijoittaa. Omalla käyttäjäkokemuksella voin todeta, että vertailevista palveluista Taaleri Varainhoidon käyttökokemus, palvelun sisältö ja visuaalisuus on selkeästi muita edellä. Tämän lisäksi Taaleri Varainhoidon sijoitusprosessi on toteutettu laadukkaasti.

6 Pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli tutkia varainhoitopalvelujen käyttöönottoa, ominaisuuksia ja eroavaisuuksia keskenään. Työssä on tarkasteltu Suomalaisten pankkien ja sijoituspalvelutarjoajien palvelujen vaihtoehtoja. Tarkastelemat kohteet ovat Nordean sijoitusneuvoja Nora, S-Pankin Säästäjä ja Taaleri Varainhoito.

Tutkimuksien saamieni tulosten perusteella vertailemani varainhoitopalvelut eivät kokonaiskuvassa eroa suuresti keskenään. Palveluissa on kuitenkin kohtalaisia eroja, jotka voivat olla kuitenkin asiakkaan näkökulmasta merkittävän ratkaisevia asioita. Kaikissa on tavoitteena kannustaa asiakasta säästämään ja tehdä siitä mahdollisimman helppoa. S-Pankin Säästäjä nousi tutkimuksessa vahvasti positiivisesti esille kustannustehokkuudellaan. Tämän lisäksi Säästäjän monipuoliset säästämisen muodot, erityisesti mikrosäästämisen palvelu oli selkeä positiivinen ero Taaleri Varainhoidon ja Nordea Noran vertailemiin palveluihin.

6.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksessa on pyritty käyttämään aiheeseen liittyviä ajankohtaisia lähteitä. Vertailussa olen käytetty ensisijaisesti lähteinä pankkien verkkosivuja, sovelluskauppojen ja avaintietoasiakirjojen tietoja työn toteutukseen. Nordea Noran ja S-Pankin Säästäjä palvelusta minulla on omakohtaista käyttäjäkokemusta, jota olen hyödyntänyt työn toteutuksessa. Tulokset ovat analysoitu aineistosta, joka on tutkimushetkellä ollut käytettävissä. Teoriapohjaan on käytetty julkisia lähteitä.

Vertailevan taulukon olen valinnut työn toteutukseen sen tuoman visuaalisen ja ominaisuuksien esille tuonnin helpottamiseksi. Taulukkojen kategoriat auttavat hahmottamaan tutkimuksen sisältöä ja vertailua keskenään. Empiirinen osa tuo täydennystä teoriapohjalle ja vastaa kysymykseen, miten varainhoitopalvelut eroavat keskenään. Tutkimuksen aihe on erittäin ajankohtainen, sillä varainhoitopalvelut digitalisoituvat todella nopeaa vauhtia. Digitaalinen varainhoito on kuitenkin melko uutta, joten tietoa oli haastava saada.

6.2 Jatkotutkimusaiheet

Digitaaliset varainhoitopalvelut kehittyvät nopeaa vauhtia ja uusia säästämisen muotoja tulee lisää markkinoille. Jatkotutkimusta voisi vuoden tai kahden vuoden kuluttua tehdä ja vertailla muutoksia tämän tutkimuksen tuloksiin.

Tämän lisäksi jatkotutkimuksissa voisi myös tuoda esille ja hyödyntää tulevaisuudessa olevaa tietodataa esimerkiksi, miten eri pankit ovat lähteneet mukaan digitaaliseen varainhoitoon ja minkälaisia uudistuksia on varainhoitoon tullut. Näiden lisäksi aiheesta voi tutkia, miten digitaalisten varainhoitopalvelujen tarjoamat rahastot ovat pärjänneet sekä, miten yleistä säästämistä on tullut digitaalisen varainhoidon kautta.

6.3 Oman oppimisen arviointi

Tutkimuksen toteutuksen aikana olen ymmärtänyt ja tiedostanut entistä vahvemmin säästämisen tärkeyden yhteiskunnassamme. Näiden avulla olen oppinut, että säästäminen ei ainoastaan tuo rahallista hyötyä asiakkaalle vaan säästämisen vahvistaa tämän lisäksi ihmisen talouden ymmärrystä omista tuloista ja menoista. Talouden ymmärrys luo loistavan ominaisuuden yksilölle havainnoida oman talouden tilaa. Tämä luo suuria hyötyjä esimerkiksi lainojen käsittelyyn, kun on osaaminen ja ymmärrys omista menoista ja tuloista. Tutkimusta tehdessä olen myös saanut oppia, minkälaisia asioita tulee ottaa huomioon, kun aloittaa säästämisen.

6.4 Oma pohdinta

Seuraavaksi pohdin pääsääntöisesti omia ajatuksia sijoittamiseen ja säästämiseen liittyvistä asioista. Tuon myös näkemyksiä ja huomioita, mitä tulisi säästämässä ottaa huomioon erityisesti piensijoittajan näkökulmasta.

Koskaan ei ole myöhäistä aloittaa säästäminen, oli sitten tavoitteena säästää lapselle, eläkepäiville tai muuten vaan pahan päivän varalle. Lähtökohtana on kuitenkin aloittaa niin nopeasti, kun mahdollista, sillä mitä aikaisemmin aloittaa sitä nopeammin pääsee omiin tavoitteisiin. Säästäminen ja sijoittaminen on kuitenkin pitkäjänteistä toimintaa. Sijoituksissa on hyvä huomioida myös riskit ja minimoida näitä hajauttamalla hajautus toiminnan kautta. Tilisäästäminen on nykyisessä markkinatilanteessa kannattamatonta ja samalla inflaatio syö rahan arvoa. Kuitenkin on hyvä pitää tilillä puskuria yllättäviä menoja varten. Eri arvioiden perusteella hyvä puskuri summa on noin kolme kuukauden nettopalkka.

Rahastosäästäminen digitaalisten varainhoito palvelujen kautta on vaivaton ja edullinen tapa aloittaa säästäminen ja sijoittaminen. Nykyteknologian avulla pystytään tunnistamaan asiakkaan omaa taloudellista tilannetta ja esimerkiksi ehdottaa, minkälaisella summalla on hyvä lähteä liikkeelle ja mikä olisi asiakkaan omaan riskitasoon soveltuva ratkaisu. Sijoitustuotteen valinnassa on kuitenkin hyvä huomioida, miten tuote toimii, mihin varat sijoitetaan ja minkälaisia kuluja näistä koituu.

Pankit ovat hyvin toteuttaneet ja mahdollistaneet nykypäivänä säästämisen aloittamisen helpolla tavalla ja pienellä summalla (jopa 10 €/kk). Digitaalisella varainhoidolla on mahdollistettu ja tuotu sijoittaminen vaivattomasti markkinoille myös piensijoittajille. Näiden lisäksi säästämistä on myös tehty hauskaa. Hyvinä esimerkkeinä voin nostaa esille S-Pankin Säästäjä-palvelun mikrosäästämisen, jossa asiakas pystyy aloittamaan sillä, että sijoittaa kertyneet bonukset rahastoihin. Tämän lisäksi nostan esille Nordean osakesäästöpäivä kampanjan, jossa sijoittamisesta on tehty hauskaa pienillä kuluilla. Kampanjassa on jokaisen kuukauden 15 päivä osakeostokset vaihtuvilla markkinapaikoilla euron kappale, oli sitten osto tehty osakesäästötilille tai arvo-osuustilille. Nordea on onnistunut kannustamaan piensijoittajat mukaan sijoittamisen maailmaan.

Tätä trendiä on syytä jatkaa ja tuoda uusia tapoja mukaan säästämiseen. Mielestäni pankit ovat tässä onnistuneet erittäin hyvin. Näen kuitenkin erityisen tärkeänä säästämisen esiin tuomisen entistä vahvemmin ihmisten tietoisuuteen, näin ollen jokainen pääsisi mahdollistamaan ja toteuttamaan omia unelmia, sekä saamaan oppia oman talouden hahmottamiseen ja ymmärrykseen.

7 Lähteet

Aaltonen M 2019 Tekoäly Ihminen ja Kone Alma Talent, Helsinki

Aamuset 2018 Nordea Nora-palvelu auttaa sijoittamisessa. Luettavissa. <https://aamuset.fi/artikkeli/3981899/Nordean+Norapalvelu+auttaa+sijoittamisessa> Luettu 17.2.2020

Alasoini T (2015) Digitalisaatio muuttaa työtä – millaista työelämää uudistavaa innovaatio politiikkaa tarvitaan? Työpoliittinen Aikakausikirja, 2 (2015)

Andersen A, 2019, Sijoituspalvelut Osto ja myynti, Alma Talent, Helsinki

App Store 2020, S-Mobiili. Luettavissa. <https://apps.apple.com/fi/app/s-mobiili/id740514933?l=fi> Luettu 30.9.2020

App Store, Taaleri Varainhoito. Luettavissa <https://apps.apple.com/fi/app/taaleri/id1437517492?l=fi>. Luettu 30.9.2020

Automaatio Liiketoimintaprosessien Tukena. 2010, Tekes, Helsinki

CGI Tekoäly, Mitä on tekoäly? Luettavissa. <https://www.cgi.fi/fi/mita-on-tekoaly> Luettu 20.12.2019

Danske Bank 2020 ETF-rahastot. Luettavissa: <https://danskebank.fi/fi-fi/henkiliasiakkaat/saasta-ja-sijoita/pages/etf.aspx?tab=1> Luettu 17.3.2020

Euro ja Talous 2019, Digitalisaation vaikutus pankkien kannattavuuteen. Luettavissa <https://www.eurojatalous.fi/fi/2019/2/digitalisaation-vaikutus-pankkien-kannattavuuteen/> Luettu 27.1.2020

Finanssiala 2019, Finanssiala vauhdittaa tehokkaita ja turvallisia digitaalisia palveluita. Luettavissa. <https://www.finanssiala.fi/linjaukset/digitalisaatio> Luettu 23.2.2020

Finanssialalle 2019a, Tekoäly. Luettavissa. <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/innovaatiot/tekoaly.html> Luettu 30.10.2020

Finanssialalle 2019b, Robotiikka osaksi tulevaisuuden työvoimaa. Luettavissa <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/tulevaisuuden-finanssiala/digitalisaatio-tietotekniikan-kayttaminen-yleisty/robotiikka-osaksi-tulevaisuuden-tyovoimaa.html> Luettu 24.3.2020

Finanssialalle 2019c, Säästäminen ja sijoittaminen: Luettavissa <https://www.finanssialalle.fi/opintomateriaalit/finanssialan-perusteet/saastaminen-jasijoittaminen.html> Luettu 2.4.2020

Forbes 2017, Bill Gates and Elon Musk Are Worried About Automation. Luettavissa. <https://www.forbes.com/sites/frederickdaso/2017/12/18/bill-gates-elon-musk-are-worried-about-automation-but-this-robotics-company-founder-embraces-it/?sh=1f8667b940f8#250d584240f8> Luettu 24.8.2020

Heikinheimo H 2018 10 Vuoden säästämisellä 40 vuoden eläkesäästöt. Luettavissa <https://www.sijoittaja.fi/53597/korkoa-korolle/> Luettu 31.3.2020

Hultkrantz J & Masalin B, 2007 Elämäsi Rahat, Nemo Helsinki

Hypo 2016 Suomalaiset menettävät huomaamattaan jopa satojen miljoonien korkotuotot. Luettavissa <http://www.hypo.fi/suomalaiset-menettavat-huomaattamaan-jopa-satojen-miljoonien-korkotuotot/> Luettu 24.3.2020

Ilmarinen V & Koskela K, 2015, Digitalisaatio Yritysjohdon käsikirja, Talentum Helsinki

Kallunki J-P, Martikainen M & Niemelä J 2011 Ammattimainen sijoittaminen Vantaa: Talentum Media Oy

Karhinen, R. & Korkeela, M. 2016. Pankkisektori tienavaajana. Digitaalinen Suomi -julkaisuhanke. Viitattu 5.10.2016

Kauppalehti 2019 <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/suomalaisyhtioiden-tutkimuspanokset-jaavat-ruotsista-kaikki-kasvu-tulee-uusista-ideoista/3e6983ae-78c8-415e-a9f0-4093bcf27507> Luettu 24.7.2020

Kontkanen E. 2011 Pankkitoiminnan käsikirja. Helsinki: Finva

Kuhno R & Erkkilä E, 2019, Säästäminen luotonkäyttö ja maksutavat Finanssiala Ry. Luettavissa: https://www.finanssiala.fi/materiaalit/SLM%202019_Tutkimusraportti.pdf Luettu 17.3.2020

Lindholm T & Kettunen 2016 J Globaali kansantalous, Edita Publishing Oy, Helsinki

Nordea Rahasto Nyt. Luettavissa <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/asiakasedut/rahastot-nyt-premium.html>. Luettu 2.10.2020

Nordea 2018 Digitaalinen sijoitusneuvoja Nora on löytänyt asiakkaansa. Luettavissa <https://www.nordea.com/fi/media/uutiset-ja-lehdistotiedotteet/2018-09-11-digitaalinen-sijoitusneuvoja-nora-on-loytanyt-asiakkaansa.html> Luettu 27.3.202

Nordea 2019a Älylaitteella hoidetaan pankkiasioita useammin kuin tietokoneella – mobiili-pankki ohitti perinteisin verkkopankin viikoittaisissa käyttäjämäärissä. Luettavissa <https://www.nordea.com/fi/media/uutiset-ja-lehdistotiedotteet/press-releases/2019/04-04-07h00-alylaitteella-hoidetaan-pankkiasioita-useammin.html> Luettu 24.3.2020

Nordea 2019b Säästämisen ja sijoittamisen asiakkaan edut – Nordea on johtava pankki säästämisessä ja sijoittamisessa. Luettavissa <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/saastamisen-sijoittamisen-edut.html> Luettu 20.10.2020

Nordea Nora 2019c Rahastot Nyt Nora Four. Luettavissa <https://www.nordea.fi/henkiloasiakkaat/palvelumme/saastaminen-sijoittaminen/rahastot/rahastot-nyt.html> Luettu 28.8.2020

Nousiainen S & Sundberg S, 2013 Sijoituspalveluopas 2. Vantaa FINVA

Puttonen V 2009 Osta halvalla myy kalliilla. WSOYpro Oy Juva

Pörssisäätiö 2019, Eduskunta hyväksyi osakesäästölilait. Luettavissa <https://www.porssisaatio.fi/blog/2019/03/12/eduskunta-hyvaksyi-osakesaastotililait-nain-uusi-yksityissijoittajan-tyokalu-toimii/> Luettu 16.4.2020

Rekiaro I, 2019, Tulevaisuuden koneet, Otava, Helsinki

Russell SJ, Norvig P, 2016 Artificial intelligence A modern approach, Malaysia, Pearson Education Limited

Salmi, T. 2014. VTT: Robotiikka – monien mahdollisuuksien tekniikkaa. Luettavissa: <https://www.vtt.fi/Impulssi/Pages/Robotiikka-%E2%80%93-monien-mahdollisuuksien-tekniikka.aspx>. Luettu: 25.2.2020

Salkunrakentaja 2018 Teknologia mullistaa varainhoidon. Luettavissa <https://www.salkunrakentaja.fi/2018/10/teknologia-varainhoito/> Luettu 26.3.2020

Salo M 2016, Sijoittamisen ohjaaminen Talentum Helsinki.

Sijoittaja 2017 Mitä on digitaalinen varainhoito. Luettavissa <https://www.sijoittaja.fi/66069/mita-digitaalinen-varainhoito/> Luettu 16.3.2020

Sijoituspalvelulaki L747/2012, 1:11 § / Luettu 4.2.2020

S-Pankki 2019a Tämä on S-Pankki. Luettavissa <https://www.s-pankki.fi/fi/s-pankki-yrityksena/Tama-on-s-pankki/> Luettu 29.4.2020

S-pankki 2019b Säästäminen ja Sijoittaminen Luettavissa. <https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/saastaja/> Luettu 29.4.2020

S-Pankki Rahastot, Luettavissa. <https://www.s-pankki.fi/fi/saastaminen-ja-sijoittaminen/rahastot> Luettu 2.10.2020

Suomen Pankki 2020 Rahalaitosten tase (lainat ja talletukset) ja korot. Luettavissa <https://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/rahalaitosten-tase-lainat-ja-talletukset-ja-korot/> Luettu 24.3.2020

Suomen Pankki 2006, Rahoitussektorin haasteet Luettavissa. <https://www.suomenpankki.fi/globalassets/fi/media-ja-julkaisut/puheet/documents/060428elaktiasu.pdf> Luettu 27.2.2020

Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön tieto- ja viestintätekniikan käyttö [verkkajulkaisu]. ISSN=2341-8699. Liitetaulukko 1. Suomalaisten internetin käyttö 2018 – viestintää, asiointia, tiedonhakua ja medioiden seuraamista. Helsinki: Tilastokeskus
Luettavissa: http://www.stat.fi/til/sutivi/2018/sutivi_2018_2018-12-04_kat_001_fi.html Luettu 27.1.2020

Taaleri Varainhoito 2019 Tietoa Yrityksestä. Luettavissa <https://www.taalerivarainhoito.com/tietoa-yrityksesta> Luettu 30.4.2020

Taaleri 2018, Taaleri sai finanssivalvonnan hyväksynnän ostaa Everest Oy:n. Luettavissa. <https://www.taaleri.com/ajankohtaista/taaleri-sai-finanssivalvonnan-hyvaksynnän-ostaa-everest-oy> Luettu 24.5.2020

Taaleri Varainhoito, Salkkujen tarkempi vertailu. Luettavissa. <https://www.impakti.fi/vertaa-salkkuja/> Luettu 2.10.2020

Talouselämä 2019, Bill Gates yhtyi varoittajien joukkoon. Luettavissa. <https://www.talouselama.fi/uutiset/bill-gates-ryhtyi-varoittajien-joukkoon-en-ymmarra-miksi-jotkut-ihmiset-eivat-ole-huolissaan/a29b9ca5-1ab0-3ddf-a09c-8b947938bf27> Luettu 28.5.2020

Talousviisas 2019, Korkoa korolle -ilmiö. Luettavissa <https://www.talousviisas.fi/korkoa-korolle/> Luettu 31.3.2020

Tilastokeskus 2020 Tilastot Kuluttajahintaindeksi. Viitattu 26.3.2020
Luettavissa: https://www.stat.fi/til/khi/2020/01/khi_2020_01_2020-02-19_tie_001_fi.html

Tilastokeskus 2018, Suomalaisten internetin käyttö 2018. Luettavissa. https://www.stat.fi/til/sutivi/2018/sutivi_2018_2018-12-04_kat_001_fi.html Luettu 20.5.2020

Tekniikkatalous 2017a, Nordea Pomo ”kaikki on automatisoitavissa” Tekoäly tekee jo monia tehtäviä. Luettavissa. <https://www.tekniikkatalous.fi/uutiset/nordea-pomo-kaikki-on-automatisoitavissa-tekoaly-tekee-jo-monia-tehtavia/93611d94-0b84-3577-9ca9-24406000bb7c> Luettu 24.6.2020

Tekniikkatalous 2017b, Tutkijat varoittavat tekoäly voi käydä oma-aloitteisesti hyvin aggressiiviseksi. Luettavissa. <https://www.tekniikkatalous.fi/uutiset/tutkijat-varoittavat-tekoaly-voi-kayda-oma-aloitteisesti-hyvin-aggressiiviseksi/9eb02ea5-4105-3784-bfbd-060f821d9b0a> Luettu 24.6.2020

Valtioneuvosto 2019, Suomi ykköseksi EU:n digivertailussa. Luettavissa <https://valtioneuvosto.fi/-/10623/suomi-ykkoseksi-eu-n-digivertailussa> Luettu 22.4.2020

Valtioneuvosto 2018, Robotisaation ja automatisaation vaikutukset Suomen kansantalou-
teen 2030. Luettavissa. [https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/han-
dle/10024/161102/47-2018-ROBOFINN_raportti_.pdf](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161102/47-2018-ROBOFINN_raportti_.pdf) Luettu 24.5.2020

Ylikoski T, Järvinen R, Rosti P Menestystekijä Finanssialalla 2006 FINVA Helsinki

YTN 2017 Sijoitusrobotit tulevat ja varainhoito automatisoituu. Luettavissa:
<https://ytn.fi/ajankohtaista/artikkeli-sijoitusrobotit-tulevat-ja-varainhoito-automatisoituu/> Lu-
ettu 26.3.2020